

KVINDEN & SAMFUNDET

A **D** **J**
V **O** **L**
K **A** **T**
T **R** **O** **P**
T **R** **O** **P**
V **I** **L** **A**
P **O** **L**
L **P** **K**
T **P** **A**
A

Herved bekendtgøres straffeloven, j. lovbekendtgørelse nr. 814 af 30. september 2003, med de ændringer, der følger af § 1 i lov nr. 219 af 31. marts 2004 og § 1 i lov nr. 352 af 19. maj 2004. Bekendtgørelse af straffeloven, j. lovbekendtgørelse nr. 814 af 30. september 2003, med de ændringer, der følger af § 1 i lov nr. 218 af 31. marts 2004, § 1 i lov nr. 219 af 31. marts 2004 og § 1 i lov nr. 352 af 19. maj 2004. Bekendtgørelse af straffeloven, j. lovbekendtgørelse nr. 814 af 30. september 2003, med de ændringer, der følger af § 1 i lov nr. 218 af 31. marts 2004, § 1 i lov nr. 219 af 31. marts 2004 og § 1 i lov nr. 352 af 19. maj 2004. Bekendtgørelse af straffeloven, j. lovbekendtgørelse nr. 814 af 30. september 2003, med de ændringer, der følger af § 1 i lov nr. 218 af 31. marts 2004, § 1 i lov nr. 219 af 31. marts 2004 og § 1 i lov nr. 352 af 19. maj 2004.

TEMA: mænds vold mod kvinder DEBAT: ungdommen

Dansk Kvindesamfund arbejder for fuld ligestilling af og ligeværd for kvinder og mænd, så de på lige vilkår kan gøre deres indsats i hjem, erhverv og det offentlige liv

KVINDEN & SAMFUNDET

Februar 2005 - 121. årgang
www.kvindenogsamfundet.dk

Udgiver: Dansk Kvindesamfund
Niels Hemmingsensgade 10, 3.sal
1153 Kbh. K. Tlf. og fax: 33 15 78 37
Internet: www.kvindesamfund.dk
E-mailadresse:
danskkvindesamf@email.dk

Medlemskab af Dansk Kvindesamfund inkl. abonnement på Kvinden&Samfundet koster 450 kr./år, studerende 300 kr./år
Abonnement og gaveabonnement på Kvinden & Samfundet (uden medlemskab af foreningen) koster 250 kr./år
Udgivet med støtte fra Tuborgfondet og Hulda Pedersens Legat

Redaktør (ansvarshavende):
Jane Deleuran
Redaktøren forbeholder sig ret til at forkorte og redigere i indsendte indlæg
Kvinden & Samfundet udkommer i ordinær udgave 4 gange årligt: februar, juni, september og december
Desuden udkommer et landsmødenummer i april

Næste nummer udkommer i juni 2005
Vejledende deadline er 5. maj 2005
Indlæg kan sendes som vedhæftet fil eller på diskette til:
Jane Deleuran, Musvågevej 30, 3tv
8210 Århus V, deleuranjane@hotmail.com
mobil: 30 52 74 29
Annoncer optages efter aftale

Design og layout:
Erhard & Deleuran

Repro og tryk:
Reklameholdet, Jylland - Filipsen
Hyrdestræde 1A, 2.sal
6000 Kolding, www.filipsen.com
ISSN: 0106-5084
Trykkes i 1400 eksemplarer

Bladets leder udtrykker Dansk Kvindesamfunds holdninger. Øvrige artikler i bladet er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med foreningens synspunkter

Forsideillustration og side 14-15:
Dorte Wier
www.dortewier.esmartdesign.com

Dette blad er sponsoreret af

TUBORGFONDEN

Kære læser

Velkommen til et nyt år med Kvinden&Samfundet.

Mit navn er Jane Deleuran. Jeg er den nye redaktør og stolt af at få muligheden for at føre Kvinden&Samfundet videre. Jeg er uddannet journalist, 48 år og bor i Århus. Lige så længe jeg husker, lige så længe har jeg ment, at kvinder indlysende er lige så værdifulde som mænd. Desværre mener for mange mennesker det modsatte, derfor mistrives og dør kvinder. Om dem beretter årets første Kvinden&Samfundet (K&S).

Tema er denne gang Mænds vold mod kvinder. Artikler bringer os til fjerne kontinenter og kvinders alarmerende vilkår. Globalt bliver kvinders rettigheder forringet på grund af Aids-epidemien, flere kvinder end mænd dør af sygdommen. Efter flodbølgekatastrofen i Asien udnyttes kvinder på flugt seksuelt. I USA vil regeringen med Vatikanets hjælp forbyde abort og kvæle kvinderøster.

K&S indleder med 2004-rapporten "Mænds vold mod kvinder". Den fortæller, at 64.000 danske kvinder og piger hvert år udsættes for fysisk vold. Med mindre vi udvander begrebet vold? I Danmark behandler uddannet personale på tredje år voldelige mænd. Sådant hjælper vi både manden og kvinden, siger behandlingslederen og ligestillingsministeren. Hvad siger ministeren om professionel hjælp til voldsramte kvinder og børn? Og om fælles barselsfond?

Debat tilhører Ungdommen i dette nummer. I Århus forsøger Center for Voldtægtsofre at bremse de unges mange voldtægter med nyt debat- og undervisningsmateriale. Og en gymnasielærer mener, at danske kvinder er udsat for racisme.

Trods denne krasse appetitvækker håber jeg, at læsesulten er skærpet. K&S byder på kredsnyt, barselspejce, debatindlæg og bøger til dessert. Vel mødt på Landsmøde 2005 den 9-10 april, tilmeldingsblanket og program finder du på side 20 og 21.

På gensyn, Jane Deleuran

KVINDEN & SAMFUNDET & VINDHOLD

TEMA

Mænds vold mod kvinder 4

Af Jane Deleuran

Voldelige mænd stiller krav 6

Af Jane Deleuran

Kvindebevægelsen svigtede voldsramte kvinder 8

Af Jane Deleuran

En ny ligestilling i en ny tid 9

Af Jane Deleuran

Religioner imod kvinders rettigheder 10

Af Tinne Stubbe Østergaard

Kvinder særligt sårbare efter flodbølgen i Asien 12

Af Inge Troest

Hiv dræber generationer af kvinder 13

Af Andy Grysbæk

DEBAT

ungdommen

Debat skal bremse unges voldtægt 14

Af Jane Deleuran

Hvad gør jeg? 15

Af Jane Deleuran

Skældsord diskriminerer kvinder 16

Af Amalie Wier

Dansk Kvindesamfund 18

Lige barsel - lige stilling 19

Af Joan Ludvigsen og Agnes Bræmer

Landsmøde 2005 20

Kredsnyt 22

DEBATINDLÆG

Gør det godt for dig selv-porno 24

Af aktivister fra Female Fist

Tag ansvaret kvinder 25

Af Hanne Friis

BOGANMELDELSER 26

Leder 32

Af Karen Hallberg

“Mænds vold mod kvinder”

Af Jane Deleuran, journalist

Udvander vi begrebet vold, når avisernes forsider råber, at 64.000 danske kvinder hvert år udsættes for fysisk vold? Eller den fede overskrift fortæller, at hver måned dør én kvinde som følge af partnervold? Eller, 25 kvinder dør årligt på grund af voldsskader? Eller, hver 14. dag bliver en kvinde forsøgt dræbt af sin partner? Eller, 10.000 kvinder er ofre for sexovergreb? Eller, piger mellem 15 og 19 år får flest tæsk af kæresten?

Makabre tal som, vurderer eksperter, kun er toppen af isbjerget. På FNs internationale dag mod vold mod kvinder 25. november fik Danmark sidste år for første gang et samlet overblik over omfanget af den fysiske vold i rapporten "Mænds vold mod kvinder".

Udvander vi begrebet vold?

Myter og fakta

På konferencen "Myter og fakta om vold mod kvinder" præsenterede Minister for Ligestilling, Det Nationale Voldsobservatorium i Kvinderådet og Statens Institut for Folkesundhed den 25. november 2004 rapporten "Mænds vold mod kvinder" og en ny database om voldsofre, voldsudøvere og den danske indsats på området. Rapportens tal chokerede Danmark, men i konferencelokalet i Eigtveds Pakhus, København, stillede en deltager spørgsmålstegn ved tallenes validitet. De er resultatet af registerdata (hospitaller, skadestuer, politi og andre),

befolkningsundersøgelse og data fra kvindekrisecentre. Især befolkningsundersøgelsen er ifølge forskningschef i Justitsministeriet Britta Kyvsgaard problematisk.

"64.000. Er det vold, vi oplever i det tal?", spurgte hun fra talerstolen.

Er knubs vold

Ifølge undersøgelsen rapporterer fire procent af alle voksne kvinder (over 15 år), at de har været udsat for fysisk vold i løbet af et år. Halvdelen (32.000) rapporterer om let vold, i to ud af tre tilfælde drejer det sig om partnervold.

"Er det vold at blive skubbet eller rusket, som undersøgelsen stiller spørgsmål om", spurgte Britta Kyvsgaard, "vi skal ikke acceptere vold, men vi skal ikke inkludere knubs, så udvander vi begrebet", hævdede hun.

Britta Kyvsgaard pegede på alderskurven over voldsramte kvinder og konkluderer, at kvinder over 55 år svarer nej til spørgsmålet om let vold, fordi de har glemt et skub, de fik for mange år siden, og derfor ikke opfatter skubbet som vold. Kurven falder drastisk for den aldersgruppe.

Den gør modsat for de yngre kvinder.

Enlige i fare

Uanset, hvordan man vælger at definere vold, så lyver rapporten ikke, når den fortæller, at de unge kvinder er stærkest repræsenteret i statistikkerne.

De seneste otte års data fra ska-

destuerne viser, at flere og flere piger mellem 15 og 19 år henvender sig. Årsagerne kender man ikke, men forklaringer kan være, at vi taler mere om vold, og at det gør det mindre pinligt at tage på skadestuen. Eller måske er volden blevet grovere og kræver behandling.

Vores feterede single-kultur sender rapporten skybrud hen over, når den beviser, at unge kvinder har cirka tre gange større risiko for at blive udsat for vold end kvinder generelt, og at voldsrisikoen for enlige kvinder er høj.

At dokumentere overgreb på de kvinder, der henvender sig på hospitalerne eller til politiet er enkelt.

Data om partnervold er mere usikre.

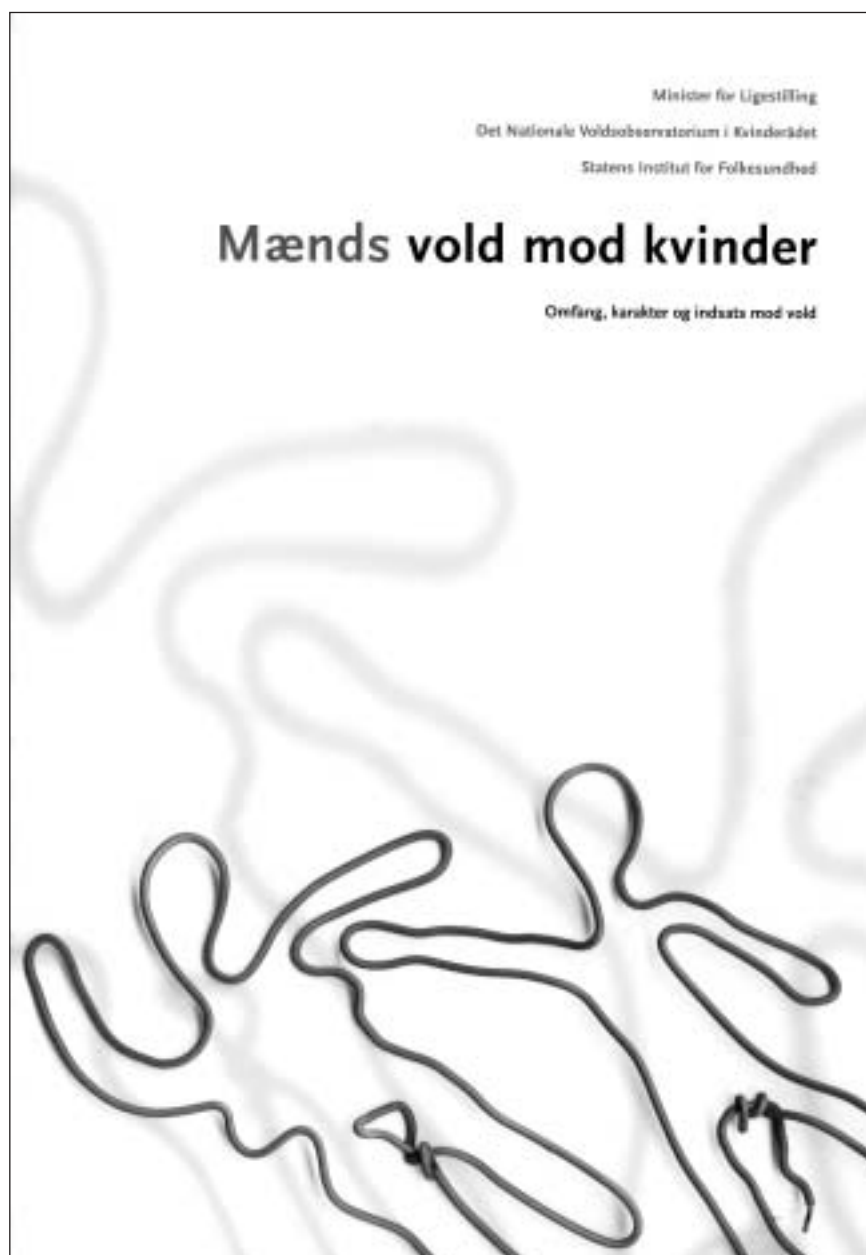
Veluddannede kvinder tier

Måske er 2/3 eller 44.000 kvinder af rapportens samlede 64.000 udsat for partnervold, men man ved det ikke.

Anonyme undersøgelser viser, at partnervolden er uændret i de seneste ti år.

I befolkningsundersøgelsen svarer veluddannede kvinder, at de bliver slået, men de henvender sig ikke på skadestuerne og krisecentrene eller anmelder partneren til politiet. Derfor er de veluddannede kvinder ikke med i rapportens tal.

Som tallet 64.000 kan, kan det også chokere, hvor store udgifter mænds vold mod kvinder giver samfundet.

Volden koster millioner

I Danmark er der aldrig lavet en beregning af, hvad volden koster samfundet.

Man skønner ud fra undersøgelser i andre europæiske lande, at udgifterne løber op i cirka 370 millioner kroner.

I det tal er udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste og ekstra støtte i skolerne til traumatiserede børn ikke regnet med.

Et samfundsproblem af sådanne dimensioner, både personlige og økonomiske, kræver handling.

Læge Karin Helweg-Larsen, Statens Institut for Folkesundhed, forklarede på konferencen, at et af formålene med den nye database er at indhente så mange fakta som muligt om voldens mange ansigter og på den måde gøre det muligt at forebygge langt bedre.

På kvindernes internationale kampdag den 8. marts lancerer regeringen en ny handlingsplan, som vil følge op på eksisterende aktiviteter fra planen i 2002, men også vil lancere helt nye initiativer.

Hvilke initiativer ønsker Minister for ligestilling Eva Kjer Hansen ikke at oplyse endnu.

Rapporten "Mænds vold mod kvinder" kan downloades:

www.lige.dk

www.si-folkesundhed.dk

www.kvinteraad.dk eller rekvireres hos Kvinderådet på telefon 33 12 80 87.

Voldelige mænd stiller krav

Af Jane Deleuran, journalist

Skyldfølelse ingen adgang. Forbuddet kunne stå på døren ind til DMV, Dialog mod vold, som er et behandlingstilbud til mænd, der er voldelige over for deres partner. Hos DMV koncentrerer behandlingen sig om ansvar og konfliktløsning. Her lærer de voldelige mænd, at ansvaret for volden altid er deres. Her lærer de at løse konflikter uden vold. Hos DMV skrider mændene over personlige grænser og slår tabuer ihjel. Til gengæld stiller de krav og vil se hurtige resultater af behandlingen. En velkommen udfordring for DMV som til gengæld vil se et samfund, der iskoldt afviser vold - og planlægger to modkrav.

Frigjort pral

DMVs venteliste er lang, men mange af navnenes ejermænd ville helst streges på listen.

Kun cirka 30 procent af mændene i DMV kommer frivilligt. Resten bliver henvist eller tvunget ind af døren af deres partner. Kun cirka halvdelen gennemfører behandlingen.

Alligevel varsler listens længde måske, at Danmark er ved at bryde med et af sine ældste tabuer, partnervold. Måske.

Det kan undre, at et langtidskendt samfundsproblem som partnervold først i 2002 førte til konkret politikerbeslutning med den

voldspakke, som blandt andet DMV er en del af. Det kan undre, at danskere stadig bevidst ignorerer vold hos familie, venner eller kollegaer og i stedet synger den slidte sang, man skal ikke blande sig. Det kan undre, at danske mænd frivilligt tager ansvaret for, at cirka 64.000 danske kvinder ifølge de nyeste tal hvert år udsættes for fysisk vold.

Hvorfor tillader vi – et oplyst samfund – sådan et tal?

"Jamen, vi danskere er utroligt berøringsangste", mener Helle Øbo Petersen, DMVs leder, "og det kommer fint til udtryk i et tabu som vold. Vi praler med at være frigjorte og oplyste, men vi tør ikke blande os eller handle, når vi møder volden".

Men, ræsonnerer Helle Øbo Petersen, det er vigtigt at huske, at vi tidligere havde volden som almen kultur.

Barndommens spøgelse

At slå sin partner blev først forbudt i 1921, og vi skal helt frem til 1987, før en lov forbyder os at slå børn.

Helle Øbo Petersens øjne lyser iltert:

"Når politiet rykker ud og ingenting sker, viser samfundet den voldsramte kvinde, at volden er ok, og manden det samme. Volden får lov til at fortsætte".

Og den gør det, volden går i arv.

DMVs undersøgelser afslører, at 98,2 procent af voldelige mænd oplevede vold i deres barndom. Især drenge, der vokser op i en voldelig familie, knuser konflikter med næverne i deres voksne liv. Mest mulig oplysning og viden skal skære arvekæden over.

Foto: Morten Holtum

"Vi danskere tør ikke blande os, når vi møder volden", siger Helle Øbo Petersen, DMVs leder.

Ivrigt flytter Helle Øbo Petersen sig fremad i sofaen og fortæller:

"Her beskriver vi, alt hvad vi laver og alle vores resultater, fordi formidling af viden og oplysning er sindssygt vigtigt. Overraskende mange, af de mænd der kommer her, kommer, fordi de ikke kan holde sig selv ud. I den første individuelle samtale fortæller de, at deres barndom var god. Når de senere i forløbet får indsigt i, at det var den ikke, at de ligefrem

gentager handlinger fra den, cho-kerer opdagelsen dem".

Kvindens sikkerhed

Siden starten i 2002 har DMV haft kontakt med cirka 120 mænd. 21 mænd har afsluttet det 1-årige behandlingsforløb, og 62 mænd er i aktiv behandling.

DMV følger op på behandlingen i to år, efter at den afsluttet. Både for at dokumentere resultaterne, men også af hensyn til kvindernes og børnenes sikkerhed. Manden kan ikke isolere volden, så han kun rammer sin partner, den for-gifter hele familien.

Derfor skal hele familien have hjælp, og DMV har nu 50 kvinder i behandling.

Maskerer følelserne

Helle Øbo Petersen er overbevist om, at mænd har sværere ved at gå i behandling end kvinder, fordi mænd er uvante med at tale om deres følelser.

Normalt maskerer de følelserne med vold, så netop følelserne frygter de mest at tale om.

"Det er så grænseoverskridende for dem, især i gruppeterapien", fortæller DMVs leder.

Måske derfor kræver mændene hurtig respons.

"Ja, de stiller krav til behandlingen. De vil se hurtige resultater af deres eget arbejde. Og det er en udfordring", smiler Helle Øbo Petersen fornøjet over kravet, der harmonerer med hendes personlige:

"Jeg skal tro på, at det jeg laver virker. Det er blandt andet derfor,

at vi er meget opmærksomme på kvindernes sikkerhed. Jeg ville have det så dårligt, hvis en kvinde kom ud for vold, efter at manden har været her".

Konstruktiv tvangsbehandling

Selv hvis mænd mæsser årsager og forklarer og undskylder eller negligerer volden, så udebliver velsignelsen.

Vold er der ingen undskyldning for, og DMV kræver loven ændret, så samfundet kan tvangsbehand- le voldelige mænd.

"100 procent ja", erklærer Helle Øbo Petersen. "Og jeg mener det konstruktivt. Vi skal forebygge, og vi skal hjælpe manden. Her er det kun sort og hvidt, enten kommer du i behandling, eller du kommer i fængsel".

DMVs krav stopper ikke der:

"Næste skridt skal være, at manden selv betaler for sin behandling, i starten måske kun 30 procent. Sådan sender vi et iskoldt og klart signal til samfundet. Vi vil ikke acceptere vold".

"Hvorfor tager danske mænd sig ikke af det her store og for dem ydmygende problem? Hvor gemmer de ikke-voldelige mænd sig med deres medansvar?"

"Ja mænd, hvor er I henne?", Helle Øbo Petersens håndflader spørger ud i den usynlige luft.

Dialog mod vold er en del af den private sociale organisation Askovgården og åbner i marts behandlingstilbud i Odense og Århus.

Læs om DMVs behandling i anmeldelsen "Hvorfor slå den man elsker" side 26.

Søg hjælp og information

Dialog mod vold

28 10 70 70/35 39 72 42

Mandag til fredag

klokken 10.00-15.00

torsdag til klokken 21.00

www.dialogmodvold.dk

Manderådgivningen i Ålborg

98 13 07 00

Mandag klokken 15.00-19.00

Tirsdag og torsdag

klokken 11.00-14.00

Alternativ til vold, ATV-Roskilde

46 32 23 03

Dagligt klokken 12.00-13.00

Terapeutisk behandling af voldsudøvende mænd

Netværk for voldsramte kvinder

70 26 61 12

Åben hele døgnet

www.netvaerk.org

Kvindebevægelsen svigtede voldsramte kvinder

Af Jane Deleuran, journalist

I 25 år har kvindebevægelsen og krisecentre arbejdet for at hjælpe kvinder, der lever invaliderede liv med en voldelig mand eller eksmand. Resultatet af de 25 års arbejde imponerer ikke lederen af Dialog mod Vold, Helle Øbo Petersen. Rigide holdninger til mænd og mangel på samarbejde forkludrede fællesmålet at hjælpe de voldsramte familier. Kvindebevægelsen var ikke professionel nok.

Volden fortsatte jo

"Jamen, jeg synes, det er beskæmmende, at kvindebevægelsen har haft 25 år til at råbe politikerne op og kræve professionel hjælp til voldsramte kvinder", siger Helle Øbo Petersen, "jeg er ikke imponeret, volden og dens tabu fortsatte jo".

Helle Øbo Petersen leder behandlingstilbuddet til voldelige mænd Dialog mod vold, DMV, der er finansieret af Socialministeriet.

I marts åbner DMV behandlingstilbud i Odense og Århus, og lederen ved, hvorfor det knap tre år gamle projekt har succes:

"Vi arbejder hardcore professionelt. Vi dokumenterer vores resultater, vi forsker og beskriver præcist, hvordan vores behandling hjælper mændene".

Politikerne hører DMV.

Deler 60 millioner

Da regeringen i 2004 afsatte tres millioner kroner til en ny handlingsplan, der over fire år skal skærpe indsatsen mod volden mod kvinder og børn, besluttede den, at halvdelen af pengene skal bruges til professionel hjælp til voldelige mænd.

Flere kvindeorganisationer kritiserede kraftigt regeringens beslutning, fordi 30 millioner kroner langt fra rækker til professionel hjælp til voldsramte kvinder og børn. De er fortsat primært henvist til frivilliges hjælp.

Den ulige fordeling forargede kvindeorganisationerne.

"Jeg forstår godt, at vi har fået de penge", kommenterer Helle Øbo Petersen kritikken.

Selv kræver hun også bedre behandlingsmuligheder til kvinderne, og hun ærgrer sig over, at der ikke er et bedre samarbejde alle parterne imellem.

Kvindernes egen skyld

DMVs leder gør opmærksom på, at hun møder mange gode frivillige medarbejdere, men gentager, at resultaterne efter 25 år er for få og uprofessionelle.

Holdningen i DMV er, at en voldsramt kvinde hjælper man ved at hjælpe manden.

Det overordnede mål er at hjælpe hele familien. Derfor gavner den rigide indstilling, at mænd er psy-

kopater, ingenting.

"Nogle i kvindebevægelsen har den indstilling, og det er ufagligt. Vi kan være uenige og debattere, men vi skal være målrettet sammen. Jeg vil blive så glad, hvis vi kunne mødes og arbejde med målet for øje, for vi vil det samme. Vi vil alle hjælpe hele den voldsramte familie", opfordrer Helle Øbo Petersen og konkluderer:

"Det er kvindernes egen skyld, at der ikke er flere penge til professionel behandling af kvinder. Man har ikke været faglig nok, og resultatet af 25 års arbejde er, at partnervold stadig er et af vores største samfundsproblemer".

En ny ligestilling i en ny tid

Af Jane Deleuran, journalist

Ligestilling er en diskussion, der skal foregå mellem kvinder og mænd. Sammen skal vi ælte gamle brød om til friske og mændene blive de rollemodeller, de mangler i dag. Minister for ligestilling Eva Kjer Hansen vil have en ny ligestilling i en ny tid. Mænd skal for eksempel holde op med at slå og begynde at tage barselsorlov, men de skal gøre det frivilligt. Eva Kjer Hansen afviser at lovgive. Kvinden&Samfundet spørger ministeren, hvordan hun mener, det skal lade sig gøre frivilligt.

Vi skal helbrede mændene

K&S: Eva Kjer Hansen, da du tiltrådte som social- og ligestillingsminister opfordrede du borgerne til at lave mere frivilligt arbejde. Kvinder yder allerede en imponerende frivillig indsats for at hjælpe voldsramte kvinder. Nu har regeringen afsat 60 millioner kroner til at bekæmpe volden mod kvinder, og halvdelen af pengene går til professionel hjælp til voldelige mænd.

Hvorfor mener du, mænd har mere krav på professionel hjælp, end kvinder har?

"Min intention med at støtte DMV (Dialog mod vold, et behandlingstilbud til voldsramte mænd, red.) er er jo at afskaffe volden og dermed hjælpe kvinderne. Når jeg prioriterer DMV, er det for at helbrede mændene, så de ikke slår.

Jeg mener, vi skal tage fat på dem, der begår forbrydelsen og behandle dem. Vi skal få dem til at forstå, at de har et problem. Sådan undgår vi at få så mange ofre".

Unge skal sige fra

K&S: Er du som ligestillingsminister ikke med til at nedprioritere og nedvurdere kvindernes behov for professionel hjælp?

"Nej, de kriseramte kvinder kan heldigvis få en henvisning til en psykolog fra deres praktiserende læge, og det er vigtigt at huske, at DMV også behandler kvinder".

K&S: Kvinden kan typisk få 10-12 timer hos en psykolog, mens mændene får et års behandling hos DMV?

"Ja, men jeg tror ikke, vi kommer volden til livs uden at behandle mændene. Og så er det meget vigtigt at få en dialog i gang med de unge. Få de unge kvinder til at sige fra, det handler om holdningsbearbejdelse. Derfor har vi lavet debatmagasinet "Ung og køn" til de ældste elever i skolerne".

K&S: Tallene fra rapporten "Mænds vold mod kvinder" siger, at 64.000 kvinder årligt er udsat for vold. At bearbejde holdninger tager lang tid. Har vi den tid?

"Jeg tror, at vi kan ændre mest

med holdningsbearbejdelse. Mænd har brug for rollemodeller, der viser, at vold ikke er acceptabelt".

Hjælp ud til indvandrerkvinder

K&S: Hvordan hjælper du kvinder og unge med anden etnisk baggrund?

"Kvinder af anden etnisk herkomst kender ikke deres rettigheder, når de kommer ud på krisecentrene, hvor de er overrepræsenteret. Deres manglende kendskab til deres rettigheder er et konkret problem, derfor skal de have konkrete informationer. For eksempel i form af en "Rettighedskampagne" som typisk skal deles ud i områderne, hvor kvinderne bor".

Barsel: ret uden pligt

K&S: Dansk Kvindesamfund og andre kvindeorganisationer kæmper for at få indført en Fælles Central Barselsfond, så kvinder og mænd deler orloven lige uden faglige og økonomiske negative konsekvenser for familien, kvinden. Du udtalte i et læserbrev i Politiken i efteråret, at vi ikke "kan vride armen rundt på mænd". Mænd skal have retten, men ikke pligten til barselsorlov. Hvorfor vil du ikke med en lovændring vride armen rundt på mænd, når du uden lovændring gør det på kvinderne?

"Barselsorloven er et tilbud, og forældrene bestemmer selv. Der er skabt langt fleksiblere forhold med den store barselsfond. Det er hverken ministeren eller regeringen, der skal bestemme over familiens dispositioner".

K&S: Er det ikke berøringsfor-
skrækkelse over for mænd, når
ligestillingsministeren i et moder-
ne demokratisk samfund udtaler,
at vi ikke kan kræve af mænd, at
de forlader jobbet for at passe
deres eget barn?

"Nej, jeg vil ikke bestemme, hvad
familien gør. Med en fifty-fifty
løsning tager jeg også noget fra
kvinderne, nemlig deres mulig-
hed for at vælge den lange barsel.
Der skal en holdningsbearbejd-
ning til hos mændene, de skal
vide, hvad de går glip af, når de
vælger barsel fra".

Afviser lov om fællesfond

Eva Kjer Hansen mener, at det er
vigtigere at tage fat på barsels-
fondene.

Regeringen afventer resultatet af
forårets overenskomstforhandlin-
ger, fordi arbejdsmarkedsparter-
ne skal have mulighed for selv at
tale sig til rette, oplyser hun. Men
uanset resultatet lovgiver regerin-
gen, for dem der ikke er omfattet
af overenskomst vedrørende bar-
selsfonde.

Ministerne afviser, at der bliver
lovgivet om en fælles barselsfond
til alle, sådan som de konservati-
ve i januar stillede krav om.

(Ved redaktionens deadline er
valgkampen i fuld gang).

Religioner imod kvinders rettigheder

*Af Tinne Stubbe Østergaard,
styrelsesmedlem i DK*

Commission on the Status of
Women, CSW, mødes for 49.
gang i New York fra 28. februar til
11. marts. Dansk Kvindesamfund
er med som NGO i den danske
delegation. CSW skal denne
gang gøre status over Beijing
Platform for Action fra 1995 og
fejre 30-året for den første
Verdenskvindekonference. Der
skal ikke forhandles nye tekster,
fordi religiøse fundamentalister
fra Vatikanet, Bush-administrati-
onen og visse kristne og muslim-
ske lande målrettet modarbejder
grundlaget for at forbedre kvin-
ders vilkår og rettigheder - den
reelle ligestilling i særdeleshed.

Farlig feminisme

Begreber som "gender" - køns-
roller, hvor "sex" er det biologi-
ske køn - og "reproductive righ-
ts" forsøges fjernet fra alle teks-
ter.

Ifølge kardinal Trujillo, pavens
rådgiver om familie, har
Vatikanet udarbejdet et leksikon
på 1000 sider med 76 "antikirke-
lige" begreber til brug for arbej-
det med FN-tekster.

Trujillo blev kendt i 2003, da

han påstod, at kondomer ikke
beskytter mod HIV, fordi der er
små huller i dem.

Den løgn spredes stadig på fire
kontinenter.

"Reproduktive rettigheder" ses
udelukkende som propaganda
for fri abort, og "gender" anses
for et særligt farligt anslag af
radikal feminisme, der adskiller
det kulturelle fra det biologiske,
fører til ægteskabets og famili-
ens opløsning, fornægter moder-
skabet og fører til homoseksuel-
le ægteskaber.

Trujillo mener, at CEDAW-kon-
ventionen er udtryk for den ten-
dens.

Mærkværdig påstand

Bevæbnet med troens doktriner
angriber Kardinal Ratzinger med
de samme argumenter 2015-
målene, Befolkningsskonferencen
i Cairo i 1994 og Beijing PFA i
1995.

Deres formål er ifølge ham at til-
lade, at kvinder ikke føder børn,
så de har mere tid til sig selv.

En mærkværdig påstand fra en
ideologi og institution der
kræver at dens ledere lever i cøli-

bat. Vatikanet udsendte i august 2004 et brev til alle biskopper om mænds og kvinders samarbejde i kirken og i verden, hvor det fremhæves at kønnenes natur er givet af Gud.

Den katolske kirkes ideologi er kort sagt totalt topstyret og mener, at kritik mod patriarkatet er kritik mod Guds ord.

Aborten i fare

Den katolske kirkes ledelse, paven og hans kardinaler, har stor indflydelse på FNs arbejde, fordi de som eneste religion har permanent observatørstatus under navnet "Holy See".

De kan deltage i alt undtagen at stemme i Generalforsamlingen, men da alle dokumenter forsøges forhandlet til konsensus, besværliggør de sammen med andre arbejdet.

USA har aldrig ratificeret CEDAW, og Bush-administrationen modarbejder UNFPA og andre FN-organisationer og tilknyttede NGO'er, som den påstår arbejder for fri abort.

Catholics for a Free Choice arbejder for retten til prævention og

abort som personligt valg og med kampagnen See Change for, at den katolske kirke får samme NGO-status ved FN som andre religioner. I juni 2004 roste pave Johan Paul II præsident Bush for hans lederskab mod fri abort i USA.

Fire amerikanske højesteretsdommere er imod abort og fem er for, men en er alvorligt syg.

Aborten er i fare i USA.

Forebyggelse forbudt

Paven og Bush mener begge at seksuel afholdenhed før ægteskabet er den bedste seksualvejledning for unge og den bedste forebyggelse af HIV/AIDS.

Millioner af børn og unge i USA får undervisning i seksuel afholdenhed i stedet for ordentlig vejledning.

En nylig rapport om de 13 mest populære programmer viste, at 11 af dem gav medicinsk ukorrekte oplysninger og stereotype opfattelser af køn. I Afrika smittes gifte kvinder nu i stort tal med HIV.

Evas synd

Endnu værre er USA's "Global Gag Rule", som forbyder USA at støtte

organisationer, der vejleder om, arbejder for eller udfører abort, uanset om det er lovligt i landet. Den blev indført af Reagan i 1984, suspenderet under Clinton, men genindført af Bush jr. på hans første dag i præsidentembedet. Bush har skærpet håndhævelsen, der koster mange fattige kvinder og børn livet.

Støt derfor kvindeorganisationernes internationale samarbejde, så alverdens kvinder ikke fortsat skal betale for Evas "synd": At søge kundskab og dele den med andre.

Om CSW og FNs arbejde for kvinder:
www.un.org/daw

Catholics for a Free Choice:
www.cath4choice.org

www.seechange.org

Global Gag Rule:

www.globalgagrule.org

Kvindernes U-lands Udvalg (Red Kvindeliv, Global Gag Rule m.m.):
www.kulu.dk

Abort og reproduktive rettigheder i USA og globalt: www.feminist.org

Red Kvindeliv: www.redkvindeliv.dk

Kvinder særligt sårbare efter flodbølgen i Asien

Af Inge Troest,
kampagneassistent, Red Kvindeliv

Flodbølgen i Asien har efterladt kvinder i en særlig udsat situation. FN anslår at blandt dem, der har behov for nødhjælp er over 150.000 gravide kvinder. 50.000 af dem skal føde indenfor de næste tre måneder. Udover behovet for rent vand og mad har disse kvinder behov for hjælp til at føde under sikre forhold.

Misbruger kvinder på flugt

Samtidig er kvinder sårbare overfor dårlig ernæring, som ofte opstår efter naturkatastrofer, når fødevarehjælp er utilgængelig eller ustabil.

Vitamin- og jernmangel kan være fatal for gravide kvinder og deres babyer

Kvindeorganisationer melder også om voldtægter, overgreb og misbrug af piger og kvinder på flugt fra flodbølgen. Frygten for seksuelle overgreb kan afholde kvinder fra at færdes frit.

Det har store konsekvenser, da kvinder ofte har hovedansvaret for at sørge for mad, vand og andre livsfornödenheder til familien.

Det er ikke kun i krisesituationer, at kvinder har brug for særlig støtte og hjælp.

Verden over dør kvinder hver dag, fordi de ikke har adgang til prævention og sundhedsydelse eller mulighed for at bestemme over egen krop. Alene komplikati-

oner i forbindelse med graviditet og fødsel koster hvert år 529.000 kvinder livet.

Dertil kommer de mange tusinde, som smittes med hiv og dør af aids.

Ingen rettighed - dårlig sundhed

Størstedelen af de problemer, kvinder oplever i forhold til deres krop, seksualitet og sundhed, er direkte relateret til deres lave status i samfundet og deres mangel på rettigheder.

Retten til at bestemme over egen krop og retten til sundhed og uddannelse er for de fleste i Danmark en selvfølge, men for kvinder i udviklingslandene er virkeligheden en helt anden.

Dér er rettigheder for de få, og noget man på lang sigt må kæmpe hårdt for, som det f.eks sker i den danske kampagne Red Kvindeliv, som er iværksat af FN's befolkningsfond og Sex & Samfund.

Brug for akut hjælp

Verdens øjne er lige nu rettede mod Asien, og her er der akut behov for at øge sikkerheden og målrette dele af nødhjælpsindsatsen for at undgå overgreb på kvinder.

FN's Befolkningsfond, UNFPA, har allerede selv afsat tre millioner dollars til nødhjælp. Organisationen mener dog, at der er brug for 28 millioner dollars til

akut sundhedshjælp og hygiejneartikler, såsom sæbe og hjælpemidler til fødselshjælp samt styrkelse af sikkerheden generelt.

Også Sex & Samfunds moder-organisation, International Planned Parenthood Federation, IPPF, udfører nødhjælpsarbejde i Asien med særligt fokus på kvinders sundhed.

Fleere af organisationens klinikker er blevet ødelagte, og der er akut brug for hjælp til gravide kvinder.

Kampagnen Red Kvindeliv

Vil du støtte kvinders sundhed og rettigheder internationalt, så klik ind på www.redkvindeliv.dk og skriv under på en støtteerklæring. Derved opfordrer du det danske Folketing til at kæmpe for en styrket international indsats for kvinders sundhed og rettigheder.

UNFPA og Sex & Samfund står bag kampagnen Red Kvindeliv, der er en oplysnings- og fundraisingkampagne, som siden 14. oktober 2004 har sat fokus på kvinders sundhed og rettigheder i forbindelse med seksualitet, graviditet og fødsel. Målet er at redde kvindeliv.

For mere information kontakt kampagnesekretariatet på redkvindeliv@redkvindeliv.dk.

Hiv dræber generationer af kvinder

Af Andy Grysbæk, journalist,
AIDS-Fondet

I de senere år er der sket en markant stigning i antallet af hiv-smittede kvinder. Værst ser det ud i det sydlige Afrika, hvor vold, voldtægter, utro ægtemænd, mangelfuld uddannelse og manglende ligestilling er med til at gøre kvinder mere sårbare overfor hiv. Det er nødvendigt at inddrage mændene, hvis den voldsomme stigning skal stoppes.

Katastrofe for kvinders rettigheder
På få år er kvindernes andel af de hiv-smittede vokset voldsomt.

I 1997 udgjorde kvinderne 41 procent af de hiv-smittede, men nu er det tal steget, så halvdelen af verdens cirka 42 millioner hiv-smittede er kvinder.

I nogle afrikanske lande er op mod 60 procent af de smittede kvinder.

"Hiv/aids er en katastrofe. Sygdommen dræber mennesker i den produktive alder. Den slår bunden ud af alting: Ødelægger den offentlige administration, sundhedsvæsenet og familier falder fra hinanden. Mange steder i verden har sygdommen kastet kvinderne tilbage både socialt, økonomisk og menneskeligt, og hiv har undermineret kvinders fremskridt og rettigheder", siger Henriette Laursen, direktør i AIDS-Fondet.

Epidemien breder sig lynhurtigt

Aids-epidemien har især ramt det sydlige Afrika og Asien.

Men i de senere år er der også sket en voldsom stigning i antallet af hiv-smittede i østeuropæiske lande, hvor omkring én procent af den voksne befolkning muligvis er smittet. I Afrika er epidemien nu så voldsom, at FN's Udviklingsprogram, UNDP, i sin årsrapport kalder det en katastrofe.

I otte lande syd for Sahara er gennemsnitslevealderen faldet til under 40 år.

Sex er mandens ret

Kvinder er mere sårbare overfor hiv end mænd.

Samtidig findes der kun én effektiv måde at undgå hiv i forbindelse med sex, og det er at bruge kondom. Kvinden er afhængig af mandens vilje til at bruge kondom, hvis hun skal undgå at blive smittet. Men mange steder i verden gør magtforskelle mellem kønnene, at kvinder ikke har mulighed for at forhandle, fordi sex er mandens ret.

"Det er helt horrible forhold, hvor kvinder tvinges til sex. De udsættes for vold eller voldtægt. Den seksuelle tvang gør, at kvinderne ikke er parate til samleje, og det øger risikoen for rifter, som gør kvinderne endnu mere modtagelige overfor hiv. I nogle lande har halvdelen af alle kvinder oplevet vold i forbindelse med sex", siger Henriette Laursen.

Udvikler prævention til kvinder

Hun mener, der mangler præventionsformer, som kvinder kan bruge, så de kan beskytte sig selv og deres partner mod hiv. Derfor arbejder AIDS-Fondet både for udvikling af en vaccine og en helt ny præventionsform, der hedder microbicides. Den vil kunne

udvikles indenfor cirka fem år, og den vil kunne bruges af kvinder i hele verden, fordi den bliver billig og nem at distribuere.

Men microbicides, vacciner og hiv-medicin løser ikke aids-katastrofen alene.

Ti-åriges smittefarlige ægtemænd

På et møde med de danske hiv/aids-organisationer, som fandt sted i Udenrigsministeriet, sagde Kathleen Cravero, direktør i UNAIDS, at problemet med hiv og aids hænger nøje sammen med de andre forhold kvinder lever under.

"Vi får ikke stoppet epidemien, hvis vi ikke får gjort op med den praksis, at unge piger helt ned til ti år bliver gift med væsentligt ældre mænd, som ofte har haft flere seksualpartnere før", sagde Kathleen Cravero.

"Pigerne skal undervises, så de lærer om, hvordan de kan beskytte sig. Det er også nødvendigt at gøre noget ved ligestillingsproblematikkerne, så kvinder får lige rettigheder og selv kan bestemme over deres krop og ikke får frarøvet parrets indbo af familie eller naboer, hvis manden dør. Det er vigtigt, at vi ikke gør mænd til skurkene – de skal være en del af løsningen".

Henriette Laursen oplyser: "Det er en omfattende indsats, der skal til. Alle organisationer, som arbejder med hiv/aids, kvinders rettigheder og udvikling i den tredje verden, er nødt til at arbejde sammen, så der bliver skabt opmærksomhed om problemet. Det er det første skridt på vej mod en løsning".

Få mere information

Du kan læse mere om hiv/aids og vold mod kvinder på

www.unaids.org og www.undp.dk.

Du finder mere information om AIDS-Fondets arbejde på

www.aidsfondet.dk.

Debat skal bremse unges voldtægt

Af Jane Deleuran, journalist

Mange 12-15-årige piger søger hjælp på Center for Voldtægts ofre, Århus Sygehus, og voldtægten er mange af pigernes første seksuelle erfaring. Den udvikling er dybt ulykkelig, pointerer centrets psykolog Maiken Knudsen. Oplysning og debat skal bremse overgrebene, og til foråret har centret en undervisnings- og informations cd-rom om voldtægt og dens konsekvenser klar til folkeskoleelever fra 7. klasse. Målet er, at elever og lærer diskuterer grænser, respekt og ansvar, for myterne flourerer overraskende fælt hos de unge.

Glemmer aldrig

"Hvorfor kalder I stadig pigen/kvinden et offer?"

Maiken Knudsen svarer prompte, hun har selv overvejet hvorfor: "Når patienten kommer her, er hun et offer. Nogen har forulempet hende, hun er i den akutte situation, og vi er en akut institution. Derefter skal hun ud af offerrollen. Det handler om at finde en måde, så voldtægten ikke ødelægger livet. Man glemmer den aldrig, det tror jeg ikke, men det handler om at lære at leve med den som en ulykkelig hændelse og alligevel få et normalt liv". Kendsgerningerne konkluderer, at mange meget unge piger tvinges

til at lære at leve med hændelsen. Piger på 12-15 år bliver behandlet på centret, og den uhyggelige udvikling stopper måske først, når flere og flere unge forstår, at voldtægt er et uacceptabelt overgreb - og ikke kun pigernes ansvar.

Myterne lever

I Århus Amt får folkeskolernes 7. klasser og opefter voldtægtscentrets nyproducerede cd-rom gratis.

Skoler i resten af landet kan købe materialet til favorabel pris, og alle lærere, som vil bruge materialet i undervisningen, tilbydes et kursus.

"Der følger en lærervejledning med, for de unge skal ikke sidde alene med cd-rommen og klikke rundt. Derfor ligger vi den ikke ud på nettet", siger Maiken Knudsen og forklarer:

"Målet er, at eleverne får talt med hinanden, får vendt nogle holdninger højt. At de taler sammen om grænser, respekt og ansvar med mere".

Og de unge har brug for at tale højt med og til hinanden. Baggrunden for cd-rommen er centrets erfaring sammen med svar fra de unge selv. Elever i 7. og 8. klasserne på fire århusianske skoler udfyldte et spørgeskema

fra centret - og svarene overraskede meget.

"Jo, de kom noget bag os", erkender Maiken Knudsen, der har arbejdet som psykolog ved Center for Voldtægts ofre, siden centret åbnede i Århus som Danmarks første 1. november 1999.

Især den misforståede holdning til pigens nej lever. Hun siger nej, men mener ja, svarede for mange unge.

Farlig chat

"Hvorfor respekterer mange drenge/mænd stadig ikke nej'et?"

"Nogle gange fordi respekten klokkeklart mangler. Andre gange skyldes det pigernes risikoadfærd. De bringer sig selv i situationer, hvor de ikke viser deres nej tydeligt nok", oplyser psykologen.

Og tilføjer at risikoadfærd aldrig undskylder voldtægten, som aldrig kun er pigens ansvar:

"Det er for mig det allervigtigste, at oplysning kommer ud til både piger og drenge. Det her er ikke pigernes ansvar alene".

Typisk kender pigen den dreng, der voldtager hende, typisk er de jævnaldrende. Men pigers chat med ældre mænd på nettet er hverken ukendt eller ufarligt.

"Pigerne siger, at han var så sød og forstående, og når de så møder

ham? Så er han helt anderledes - og voldtager pigen. Det kan jeg godt frygte er et stigende problem", spår Maiken Knudsen og rynker brynene, mens hun overvejer sit svar om pornografiens indflydelse:

"Det er en dybt ulykkelig tilgang til det erotiske liv, hvis de unge kun kender det fra pornografien".

Skjulte voldtægter

I sine fem leveår har det århusianske center behandlet cirka 500 patienter.

Første år henvendte 88 personer sig personligt, heraf seks mænd. I 2003 kom i alt 117 personer i behandling - den yngste var 12, den ældste 87 år. Knap halvdelen af alle patienter er mellem 12 og 20 år.

Om generelt flere kvinder bliver voldtaget nu end tidligere er svært at vurdere. Maiken Knudsen tror, at der også før skete mange voldtægter, men mange af dem blev aldrig meldt, eller der blev ikke talt om dem.

Når tallet for voldtægter stiger i dag, er årsagerne sandsynligvis to: I dag ved kvinderne, at der er steder, hvor de kan få hjælp.

I dag er det mere acceptabelt at tale om voldtægt.

Alles ansvar

"Bortset fra jeres cd-rom og anden oplysning, hvordan forebygger vi ellers voldtægterne?"

Maiken Knudsen kigger på sit armbåndsur, næste aftale venter, men hun kender kodeordet:

"Ansvar. Skolerne kan sætte mere fokus på emnet og diskussioner om grænser og holdninger. I seksualundervisningen, men også i andre fag. Og de unge skal tage vare på hinanden, holde øje med hinanden ude i byen og lave faste aftaler om for eksempel at følges ad hjem".

"Og forældrenes ansvar?"

"Ja, det er også deres ansvar. De skal lære deres piger at sige fra og sætte grænser. Og drengene at respektere dem".

På landsplan anmelder cirka 400 personer over 14 år hvert år voldtægter eller voldtægtsforsøg. Cirka 500 personer kontakter årligt landets otte sygehuscentre for voldtægtsofre.

(Kilde: 2004-rapporten "Mænds vold mod kvinder").

Hvad gør jeg?

Hvad sker der, hvis jeg går til politiet? Hvad sker der på hospitalet? Hvad sker der, hvis jeg tier stille? En ny undervisnings- og informations cd-rom fra Center for Voldtægtsofre, Århus Sygehus, viser de unge, hvad de kan gøre efter en voldtægt. Og hvad valget betyder for deres liv bagefter.

Fest og flirt

Som de gør i deres eget liv, inviteres de unge med til en fest, når de åbner cd-rommen.

En videosekvens viser en gruppe unge, der holder fest, men for en af pigerne slutter festen katastrofalt. Hun og en dreng flirter med hinanden og går ud. Pigen kommer tilbage og snakker med sin veninde. Man forstår, at drengen voldtog hende udenfor.

Tre andre sekvenser - illustreret med stillbilleder, speak og tekst - forklarer om pigens muligheder bagefter.

Politi og retssag

De unge følger i én sekvens forløbet for pigen og drengen, når hun anmelder voldtægten til politiet. Sekvensen slutter med en retssag og dom til drengen.

I virkeligheden er det imidlertid svært at få en sag for retten, for uden afgørende beviser ender

Skældsord diskriminerer kvinder

*Af Amalie Wier,
gymnasieelev 3G, NNG*

Generelt er forholdet mellem mænd og kvinder præget af gensidig respekt og solidaritet. Men vi hører dagligt fra enkelte mænd og drenge skældsord som luder og bitch. Det er værd at overveje, hvorfor det er tilladt at tilsvine 'kvinde-racen', når al anden form for 'racehad' er forbudt?

Smatsoen

Vi finder utroligt mange skældsord i sproget, som udelukkende er baseret på kvindekønnet: Luder, smatso, bitch, skøge og flere. Tillægsordene luder og bitch bruges tilmed mod personer af begge køn.

Det er underligt for kvinder dagligt at høre ord, som nedgør hele kvindekønnet. Samtidig må man som hunkønsvæsen erkende, at man faktisk ikke kan give en dreng igen med tilsvarende kønsbaserede skældsord, idet der ikke findes mange rettet udelukkende mod mænd.

Man kalder jo ikke en dreng en smat-orne, og man kan ikke kalde en dreng trækkerdreng med samme underforståede undertrykkelse, som der ligger i ordet luder.

Man kan fundere over, hvorledes det er muligt at leve i et samfund, som arbejder for ligebehandling, samtidig med at især det ene køn

sagen ofte med parternes påstand mod påstand.

Hospitalet og beviser

En anden cd-sekvens fortæller, hvordan pigen behandles, når hun henvender sig på Center for Voldtægtsofre.

For eksempel hvordan personalet tager beviser, som bliver gemt i tre måneder. Og hvordan centret kan formidle et uforpligtende møde mellem pigen og politiet. De forklarer hende retsproceduren, så hun er forberedt, hvis hun anmelder voldtægten.

Angreb og anger

For nogle piger og kvinder er det vigtigste at anmelde manden. At han bliver dømt. Sådan manifesterer de, at de ikke vil finde sig i voldtægten.

For andre er beslutningen svære. Nogle orker ikke pressen og retssagen. Andre er bange for, at politiet – eller familie og venner – ikke tror dem.

Mange piger føler sig også skyldige i voldtægten. Enten fordi de bebrejder sig selv, at de gik med voldtægtsmanden, eller fordi de kender ham og synes, at det er synd at anmelde ham og ødelægge hans liv.

Alene og tavs

Cd-rommens tredje undervisnings-sekvens beskriver den tavse pige, som ikke taler med nogen om overgrebet. Og de konsekvenser hemmeligheden kan få for hendes liv.

Center for Voldtægtsofre, Århus Sygehus, forventer at præsentere cd-rommen til foråret sammen med repræsentanter fra samarbejdspartnerne Retsmedicinsk Institut i Århus, Århus Kriminalpoliti og Århus Kommunale Skolevæsen.

Søg hjælp og information:

Center for Voldtægtsofre

(åben hele døgnet)
Rigshospitalet København,
35 45 50 32
www.rigshospitalet.dk

Center for Voldtægtsofre

(åben hele døgnet)
Skadestuen, Århus Sygehus,
89 49 74 00
www.voldtaegt.dk

Joan-Søstrene København,

33 14 74 84
Mandag og torsdag
klokken 19.00 – 21.30

Joan-Søstrene Århus,

40 30 42 12
Mandag og onsdag
klokken 17.00 – 18.00

Links: www.formidlingscenter.dk

VFC Socialt udsatte,
København 33 17 09 00

tilsvines med kønsbestemte øgenavne.

Måske er vores samfund mere domineret af mænd, end vi lægger mærke til. Det er tilsyneladende muligt for mænd at opfinde alskens negative ord for kvinder - og anvende dem.

Kvinder får kamp til stregen, idet de faktisk kan blive nødt til at vise aggressivitet og autoritet for at vinde mandlig respekt og undgå øgenavnene.

Kvindefjendske

Mange sagesløse kvinder tildeles nedsættende navne.

Det hænder, at drenge kalder piger eller kvinder kost eller dame.

Ordet dame får i denne sammenhæng en underlig upersonlig klang, og kvinden fremstilles derfor som en upersonlig genstand uden større værdi.

I RAP-kulturen er det eksempelvis i visse kredse normalt og ligefrem smart at tiltale piger og kvinder med disse ord i generel nedgørende betydning.

Rappere og andre kunstnere har en stor indflydelse på de unges opførsel.

Det er utvivlsomt, at unge kopierer deres idoler. Derfor kopierer visse unge drenge naturligvis det kvindefjendske sprog og den arrogante adfærd overfor kvinder.

Hvis drenge ikke hører andet i sange, end at kvinder er billige ludere og andre negative vendinger, får de samme opfattelse.

Kopier

Måske er det ikke den overvejende del af ungdommen, der virkeligt går op i hård RAP og dens stjerner.

Men jeg har alligevel erfaret, at enkelte unge udviser en adfærd, som om RAP er hele deres livsstil. De pågældende vil selv sige "se på mig, jeg har da ikke taget skade".

Men ved nærmere bekendtskab forstår man, at det har de.

De kalder pigerne for bitch, virker arrogante og efterligner tydeligvis deres idolars væremåde og sprogbrug.

Racisme

Men hvorfor skal det overhovedet være tilladt i så høj grad at nedgøre og tilsvine kvinder i eksempelvis sange og i daglig adfærd? Specielt mange nye danske sange indeholder detaljerede beskrivelser af bitchedede ludere.

Det er værd at overveje, hvorfor det er tilladt at kritisere den ene halvdel af jordens befolkning. En nedgørende sang om en person med anden etnisk herkomst vil vurderes som racisme.

Men det er vel også racisme mod kvinder at nedgøre dem, så hvorfor er det tilladt?

Måske ville den anden halvdel af befolkningen, nemlig mændene, opdage, at det ikke er særdeles morsomt at få en sviner på hele sit køns vegne, hvis der opstod tilsvarende generelt negative sange om mænd.

Men i det hele taget kan man fundere over, hvorfor det er nødvendigt for visse mænd at udstille negative holdninger til hunkønnet i sange og sprogbrug.

Det er en form for verbal vold, når unge mænd kaster om sig med kvindenedsættende ord.

Luder-madonna

Der eksisterer en underlig tvedelt holdning til kvinder fra nogle mænds side.

På den ene side tilbedes letpåkledte kvindelige modeller, der poserer i diverse mandeblades fiktive verden. På den anden side nedgøres de kvinder, der i dagligdagen optræder i samme stilart ved at være letpåkledte og flirte. Dette luder-madonna-fænomen indebærer en umulig og uforenelig ideal-kvinde-rolle, hvor kvinder både skal være disse erotiske skøgere, men samtidigt være dydige og tækkelige.

Derved påfører det mandlige uharmoniske kvindesyn en frustration hos visse kvinder, idet de simpelthen ikke aner, hvorledes de skal optræde for at vinde mandlig respekt og anerkendelse.

Skal de opføre sig som Pamela Anderson, som mange mænd tilbeder, eller være den artige pige, der med sikkerhed ikke er i fare for at blive betragtet som luder?

Gentlemen

Heldigvis møder vi i vores dagligdag flest søde og rare drenge og mænd.

Gentlemen der omgås kvinder naturligt og uden selvbestaltet ret til at undertrykke kvindekønnet.

Men hvorfor får visse mænd mulighed for og ret til at ødelægge det mandlige image og manderollen ved at være kvindhedske?

Jeg kan kun glæde mig over udelukkende at have relationer til drenge, der slet ikke anser piger for at være ho'er og bitches, men derimod ser os som en hel naturlig del af vennekredsen.

LANDSSTYRELSEN

Forkvinde

Karen Hallberg
Havnegade 33, 2 th.
1058 København K
3315 6940
kl.hallberg@get2net.dk

Kasserer

Agnes Østvand
Håndværkervej 169
8600 Silkeborg
8686 7357 / 3029 7357
agnes@ostvand.dk

Næstforkvinde

Edith Hansen
Gl.Hellebækvej 5c
3000 Helsingør
4921 6284
Edithogjonas@mail.tele.
dk

Medlemmer

Tinne Stubbe Østergaard
Trige Centervej 34
8380 Trige
8623 1231
bnaa0005564@bolignet-
aarhus.dk

Gurli Jensen
Katsigvej 43, skær
9900 Frederikshavn
9847 3449
hedebakken@get2net.dk

Buffy Lundgren
Sigrid Undsetsvej 226 B
9220 Ålborg Ø
9934 8511 / 2617 2833
bjlundgren@yahoo.com

Gry Pedersen
Pilehøjvej 2
2750 Ballerup
4464 9698
Pederseng@sol.dk

Suppleanter

Helen Stensbæk
Schrøder
Assensvej 98
5771 Stenstrup
6324 0030
clausodense@post.tele.
dk

Agnes Bræmer
Dannebrogsgade 13, 2th.
1660 København V
3324 2262 / 2512 3832
agnesbraemer@hotmail.com

LOKALE KREDSE

Frederikshavn / Sæby

v/ forkvinde
Alice Fredborg Sørensen
Karetmagervej 24
9300 Sæby
9846 1660

Hellerup

v/ forkvinde
Susi Alsfelt Riise-
Knudsen
Fortunvej 41
2920 Charlottenlund
3964 4010

Hjørring

v/ kontaktkvinde
Else Andreasen
Frejasvej 42
9800 Hjørring

Thy / Mors

v/ kontaktkvinde
Mette Lund
Fuglesøparken 32
7900 Nykøbing Mors

Kolding

v/ kontaktkvinde
Inger Olsen
Haslevej 15
6000 Kolding
7552 3517

København

v/ forkvinde
Dorte Schiønning
Andersen
Ledagersti 17
2720 Vanløse
3874 1924
tid@get2net.dk

Lyngby-Virum-Søllerød- Gladsaxe

v/ forkvinde
Ulla Lundbye
Nybrovej 271
2800 Kgs. Lyngby
4588 8738
sofiton@get2net.dk

Odense

v/ kontaktkvinde
Hanne Bille
Hjallesegade 11,C3
5260 Odense S
2628 8083
bille@odense.kollegie-
net.dk

Roskilde

v/ forkvinde
Henriette Kofoed
Landevejshøjen 17,
Højby
4320 Lejre
4648 1143

Horsens

v/ forkvinde
Lis Ørnstrup
Charlotteparken 14
Stensballe
8700 Horsens
7565 7457

Vejle

v/ forkvinde
Kirsten Dalager
Horsvangen 10
7120 Vejle
tlf 7581 5346 / fax 7571
2084
Kirsten.Dalager@skole-
kom.dk

Aalborg

v/ kontaktkvinde
Helle Ahlgreen-Ussing
Sebbersundvej 29, 2 tv.
9220 Aalborg Ø
9815 2135

Århus

v/ kontaktperson
Søren Sylvest
Borggade 16, 2 th.
8000 Århus C
tlf 8620 2740 / fax 8620
2742
s.sylvest@webspeed.dk

Lige barsel – lige stilling

Af Joan Ludvigsen, DK-medlem og Agnes Bræmer, styrelsesmedlem i DK

Dansk Kvindesamfund har i slutningen af januar lanceret en ny barselspjece med titlen "Bedre barsel for alle". Pjecen indeholder oplysninger om den nuværende barsels- og forældreorlov samt forslag til løsninger indenfor området, for eksempel oprettelsen af en fælles central barselsfond.

Pressen og politikere

Pjecen er trykt i 20.000 eksemplarer og sendt ud til diverse politikere, pressen og fagforeninger. Pjecen er desuden distribueret til forskellige offentlige institutioner såsom biblioteker, uddannelsesinstitutioner, svangreambulatorier med mere. Dansk Kvindesamfunds kredse deltager i distributionen af pjecen.

Vær opmærksom på

Dansk Kvindesamfund har haft en fælles central barselsfond på dagsordenen siden 1987. Med denne pjece forsøger vi endnu engang at sætte fokus på forslaget om en barselsfond. Udover at forklare hvordan Dansk Kvindesamfunds forslag adskiller sig fra

regeringens, ønsker vi også at oplyse om og gøre kommende forældre opmærksomme på, hvad de skal være opmærksomme på, når de planlægger barsels- og forældreorlov.

Kun 16 dage

"Et moderne samfund kan ikke bryste sig af at være ligestillet, så længe kvinder og mænd stadig ikke har de samme muligheder. Det er stadig kvinderne, der trækker læsset med børnene ved at tage 268 dages barsels- og forældreorlov, mens mændene nøjes med 16 dage. Det er ikke rimeligt for nogen – heller ikke for mændene. Vi vil gerne sørge for, at det ikke er økonomien, der afholder mændene fra at tage orlov", siger forkvinde for Dansk Kvindesamfund Karen Hallberg.

Uacceptabel stor forskel

Adskillige statistikker viser med al ønskelig tydelighed, at der for alvor er behov for en central barselsfond.

"Det er uacceptabelt, at en kvindelig ingeniør med to børn i løbet af et arbejdsliv mister 1,7 mio. i

forhold til en mandlig ingeniør. Det er et skræmmende eksempel, der understreger, hvor vigtigt det er at oplyse om, hvilken pris man egentligt betaler, når man tager orlov", forklarer Karen Hallberg.

Dansk Kvindesamfund planlægger i øjeblikket at samle forskellige kvindeorganisationer, politikere samt fagforeninger for at diskutere en fremtidig strategi for en fælles central barselsfond.

LANDSMØDE 2005

Dansk Kvindesamfund LANDSMØDE 2005

lørdag d. 9. april til søndag d. 10. april i København

Kvindernes Bygning, Niels Hemmingsensgade 10, 3., 1153 København K

Navn

Adresse Postnr. /By

Medlem af DK-kreds

Delegeret: Ja ... Nej ...

Direkte medlem

Jeg ønsker overnatning i **enkeltværelse** **dobbeltværelse**

sammen med, der selv sender tilmeldingsblanket til sekretariatet.

For forkvinder/kontaktpersoner, deltagelse i forkvindemøde lørdag formiddag: Ja ... Nej...

Priser:

Landsmødegebyr (betales af alle deltagere) 125 kr.

Vælg herefter mellem følgende muligheder (sæt x ud for det ønskede):

a. HELE landsmødet m. overnatning i enkeltværelse (incl. morgenmad, frokost x 2, kaffe x 3, middag) 880 kr.

b. HELE landsmødet m. overnatning i dobbeltværelse (incl. ovenstående) 730 kr.

c. hel lørdag (frokost, kaffe, middag) 345 kr.

d. lørdag: kaffe og middag 180 kr.

e. søndag (frokost, kaffe) 140 kr.

Der ønskes vegetarmad

Undertegnede har sat x ved følgende bogstaver (a, b, c, d, e) til en samlet pris af: kr.

+ landsmødegebyr: 125 kr., i alt: kr.

Beløbet er indbetalt på giro 7001967 mærket Landsmøde ... / beløbet er vedlagt i check

Dato Underskrift

Tilmeldingsblanket samt betaling indsendes snarest og senest d. 19. marts til:

Dansk Kvindesamfund, Niels Hemmingsensgade 10, 3., 1153 København K.

Tilmeldingen er økonomisk bindende. Ved afmelding senest 14 dage før landsmødet kan det indbetalte beløb returneres, dog minus gebyret. **Tilmeldingsfristen bedes venligst overholdt!**

Dansk Kvindesamfunds Landsmøde 9 -10 april 2005

Kvindernes Bygning,
Niels Hemmingsensgade 10, 3.
1153 København K

TEMA: LIGESTILLING I ERHVERVSLIVET

FORELØBIGT PROGRAM

Lørdag:

Kl. 10-11.30 Forkvindemøde: Økonomi i store træk, fremtiden, kommende aktiviteter, kredsnetværksmødet og landsmøde 2006

Kl. 11.30 Indskrivning til landsmødet

Kl. 12 Frokost

Kl. 13 Landsmødet åbnes. Velkomst ved landsforkvinden
Valg af dirigent, stemmetællere og protokolførere

Kl.13.15 Uddeling af Mathildeprisen
Prismodtager taler, prisen præsenteres

Kl. 14.10 Oplæg ved gæstetalere

Kl. 15.00 Pause med kaffe

Kl. 15.20 Landsforkvindens beretning
Debat om beretningen og godkendelse

Kl. 16.00 Gennemgang af årsregnskab
Besvarelse af på forhånd indsendte spørgsmål vedr. regnskabet for 2004

Kl. 17.00 Præsentation af indkomne forslag, herunder resolutioner
Eventuel nedsættelse af resolutionsudvalg.

Kl. 17.30 Pause

Kl. 18.30 Middag ude i byen

Kl. 21.30 Eventuelt aftenkaffe i Kvindernes Bygning

Søndag:

Kl. 9 Morgenmad i DK for de morgenduelige

Kl. 10 Landsmødet genoptages, valg af dirigent

Kl. 10.10 Opdatering på DK's igangværende projekter: ny CEDAW-pakke, Ghana-projektet og international conference om prostitution og trafficking i Kbh., arr. i samarbejde med IAW.

Kl. 11 Godkendelse af regnskab for 2004
Forelæggelse af budget for 2005

Kl. 11.30 Pause med frugt/kaffe

Kl. 11.45 Fastsættelse af kontingent
Valg af forkvinde og styrelse
Styrelsens forslag til prioritering af arbejdsopgaver mv. Fremtidige temaer og kredsnetværksmøde 2005.
Behandling af indkomne forslag og resolutioner
Landsmøde 2006
Eventuelt
Afslutning

Kl. 13.15 Frokost

Program forår 2005 for DK - Fyn

De faste møder ligger anden torsdag i hver måned og foregår på adressen:
Klingenberg 15, 5000 Odense C
i Dansk Flygtningehjælps lokaler

13/1: Opstartsmøde og planlægning af program for foråret
Klingenberg 15, 5000 Odense C kl. 19.00

10/2: GENERALFORSAMLING, vi giver lidt ost og vin, så mød op og støt din kreds
Klingenberg 15, 5000 Odense C kl. 19.00

8/3: Kvindernes kampdag. Vi deler informationsmateriale ud i gågaden

10/3: Videoaften, vi ser filmen Magdalenasøstre
Klingenberg 15, 5000 Odense C kl. 19.00

9-10/4: Landsmøde i København

14/4: Praktisk arbejde i forbindelse med 90 års arrangementet
Klingenberg 15, 5000 Odense C kl. 19.00
Muligvis vil en del af arbejdet foregå på Badstuen

12/5: Praktisk arbejde i forbindelse med 90 års arrangementet
Klingenberg 15, 5000 Odense C kl. 19.00
Muligvis vil en del af arbejdet foregå på Badstuen

5/6: Grundlovsdag, vi deltager i et af grundlovs-møderne

9/6: Evaluering, afslutning
Klingenberg 15, 5000 Odense C kl. 19.00

Program forår 2005 for DK - Kolding

Mandag 14. februar klokken 19.30: Kortfilm
MALER – EN FILM OM KUNST SOM HÅNDVÆRK
OG ERKENDELSESFORM (50 min.)
Danmark 2003 – instruktør Claus Bohm

PETER LAUGESSEN – FIRE STEMME (36 min.)
Danmark 2004 – instruktør Michael Schmidt

Mandag 14. marts klokken 19.30: Kortfilm
KAREN BLIXEN - STORYTELLER (90 min.)
Danmark 1995 – instruktør Christian Braad Thomsen
Nogle centrale brikker til forståelse af Karen Blixens gådefulde personlighed
Samtlige kortfilm vises på Kolding Teater i lokalet "Skovbrynet"

Mandag 21. februar klokken 19.00:
Generalforsamling
Sct. Jørgens Gård

Mandag 25. april klokken 17.00:
Åbent bestyrelsesmøde
Sct. Jørgens Gård
Blandt andet referat fra landsmødet.

Kvindepressen – siger sin mening

Dansk Kvindesamfund har fået en ny pr-gruppe kaldet "Kvindepressen". Vores formål er at skrive læserbreve, debatindlæg, kronikker med mere – så vi både sætter gang i debatten og reagerer på aktuelle emner. Gruppen består på nuværende tidspunkt af fire medlemmer, men alle er velkommen til at deltage. Vil du være med?

Interesserede kan kontakte
Joan Ludvigsen på telefon 32 55 08 21 eller mail joanbach@hotmail.com

Tilbud på Tænk

Tænk - tidligere Tænk+Test - er Danmarks førende forbrugermagasin. Bladet er med til at sætte dagsordenen i den daglige debat - uanset om det handler om fødevareremærkning, finansielle tjenesteydelser, legetøj, allergi eller slankepiller.

Tænk indeholder også hver gang en række test af forskellige produkter. Så uanset om det er en autostol, rulleskøjter eller vaskemaskine, man skal ud og investere i, kan det betale sig at undersøge markedet i Tænk først.

Tænk udkommer 10 gange om året og koster kun 298 kroner.

Som medlem af Dansk Kvindesamfund kan du nu få et introduktionstilbud. Prøv ti numre af Tænk for kun 201 kroner - pengene er let tjent ved at følge de gode råd.

Ring 77 41 77 77 eller mail abn@fbr.dk

Husk at fortæl eller skriv at du er medlem af Dansk Kvindesamfund.

Kvinder og fædre

Undersøgelse – vil du deltage?

Er du en af de mange kvinder, der er vokset op uden en far? Har du overvejet hvilken betydning det har eller har haft for dig som kvinde, for dit forhold til mænd generelt og for din opfattelse af kærlighed og omsorg? Og hvilken betydning det har/har haft for dit sexliv? Har du tænkt over, hvad det har/har haft af betydning for dit liv i det hele taget?

Jeg efterlyser kvinder, der har lyst og energi til at fortælle om deres erfaringer og overvejelser over ovennævnte til mig. Besvarelserne skal munde ud i en bog om kvinder, deres manglende fædre, forholdet til mænd, til kærlighed og til sig selv. Alle medvirkende forbliver anonyme for andre end forfatteren.

Du må gerne ringe eller skrive for at høre nærmere om projektet og eventuelt få tilsendt spørgeskema.

Henvendelse til Sine Borup sines@mail.dk eller tlf. 51241966.

Gør det godt for dig selv-porno

Af aktivister fra Female Fist

I sit indlæg "Gør det selv-porno" af Hanne Helth (HH) i nærværende blad, 3/ 2004, refererer hun til en artikel af Sine Borup også i nærværende blad, der igen refererer til den offentlige præsentation af vort pornofilmprojekt, som vi, Female Fist, lavede til et arrangement i Foreningen Sex & Samfund den 26 februar 2004. Vi finder, at HH's afvisning af projektet udtrykker en unuanceret og matroniserende holdning til køn, seksualitet og til andre feminister. En holdning vi desværre ofte støder på i det danske feministiske miljø, og som vi mener ikke er til gavn for lesbiske og biseksuelle kvinders udfoldelsesmuligheder.

Usynliggjort seksualitet

HH skriver, at "Den globale pornofilmindustri føler sig helt sikkert ikke truet af, at en lille flok kvinder filmer deres kønsdele i bevægelse og sender bevægelserne til veninderne".

Vores projekt henvender sig ikke til den globale pornofilmindustri, men til den lesbiske og biseksuelle kultur, hvor pornografi er en mangelvare og endnu værre: Hvor vores seksualitet er usynliggjort og som debateme totalt fraværende.

"Veninderne" er ikke kun de kvinder, som vi i Female Fist vilkårligt kender, men også gerne alle de lesbiske og biseksuelle kvinder, der ønsker at se en type pornografi, der er af lavet af frivillige

aktivister, som af politiske og seksuelle grunde laver en selvbestaltet pornografi med afsæt i egen lyst.

Afviser pornoindustrien

HH skriver endvidere "Til gengæld vil pornoindustrien helt sikkert bifalde Female Fist's gør det selv-pornoargumentation, der, uden at den har kostet industrien en eneste markedsføringskrone, serveres for Kvinden&Samfundets læsere".

Som feminister tager vi selvsagt også afstand fra kommerciel udnyttelse af kvinder, men vi tager os retten til at udfolde og repræsentere egne lyster.

Vi har kun få gange præsenteret vort projekt offentligt og kun i fora, hvor det er tvivlsomt, om pornoindustrien har været repræsenteret og derigennem har haft adgang til information om vort projekt.

Vi ved ikke, om pornoindustrien abonnerer på Kvinden&Samfundet, men vi tror, at chancen herfor er minimal.

Politisk handling

Vi valgte i sin tid at præsentere projektet til et arrangement i Foreningen Sex & Samfund som en politisk handling, da vi vidste, at dets publikum består af mennesker, der arbejder professionelt med formidling af seksualitetspraksisser.

Vi ønskede over for dem at itale-

sætte lesbisk og biseksualitet som seksuelle positioner, der også kan involvere instrumentaliserede former herunder SM, gruppesex, anal/vaginal fist fucking, ekshibitionisme og frembringelse af porno.

HH sidestiller i sit indlæg "fist-fucking, spanking og sprøjteorgasmer" med vold.

Hun nævner et eksempel med en mandlig bøddel, der torturerer en kvinde, men hvis bøddlen var en kvinde, der torturerede en kvinde, så ville vi efter hendes opfattelse af Female Fist betragte det som en frigjort handling.

HH demonstrerer her en betragtelig SM-fobi, som vi finder er undertrykkende og som understøtter vores fornemmelse af, at vores pornofilmprojekt er særdeles relevant.

Det burde ikke være nødvendigt at gøre opmærksom på, at man på ingen måde kan sammenligne en tillidsfuld og selvvalgt SM-scene med en tortursituation fra det virkelige liv - uanset bøddlens køn!

Dæmoniserer kvinder

Vi ønsker at gøre op med forestillingerne om romantisk, monogam (hetero)seksualitet, som HH også bliver eksponent for i sit indlæg, som den eneste mulighed for kvinder.

Vi finder, at sådanne forestillinger reproducerer patriarkatets essentielle kønsforestillinger. Her knyttes "kvinden" til en passiv rolle,

Tag ansvaret kvinder

hvor hun kun kan tænde i kraft af at modtage "forspil" og blide berøringer fra "manden", der privilegeres ved den aktive rolle.

Vi vil med pornofilmprojektet eksperimentere med andre mere virkelighedsnære seksualitetsformer, hvor vi kan definere os selv uden for denne forestilling om en rigtig seksualitet.

HH bør reflektere over, hvordan hun i kvindesagens navn deltager i en udgrænsning og dæmonisering af andre kvinder, hvis seksualitet er af en anden observans end hendes egen.

Vi finder, at HH helt overser det lystfulde potentiale i projektet, der også udgør en invitation til andre kvinder om at sende egne pornooptagelser til os, som så vil blive en del af filmen.

Kontakt os

Vi håber, at andre læsere af Kvinden&Samfundet måske vil overveje dette som en befordrende mulighed til fælles fornøjelse. Måske vi kan få lavet en pornofilm, der kan sprede kvalificeret lyst uden om kommercielle interesser og uden nogen former for vold, som ingen af os, i vort tilfælde aktive SM'ere, beflitter os med.

Kontakt Female Fist for yderlige information om projektet på femalefist@yahoo.com

Af Hanne Friis, cand.mag.

Det er indiskutabelt manden, der har ansvaret for sin voldelige adfærd overfor sin samlever. Men det er kvinden, der må tage ansvaret for at bryde ud af det nedværdigende og nedbrydende voldelige forhold. Ingen anden kan tage dette ansvar for hende.

Mange kvinder bliver i voldelige forhold i mange, mange år. De fleste udenforstående har svært ved at fatte det. Undertegnede, der selv har været i helvedet og igennem mit arbejde hos Joan-Søstrene træffer mange voldsramte klienter, forstod knap nok selv, hvorfor det var så svært - ikke før jeg var kommet på afstand af volden og var i stand til at analysere forholdet nærmere.

Jeg tror dog, at vi alle, der har været udsat for vold fra vores partner, umiddelbart har haft oplevelsen af at være revet midt over - af følelserne på den ene side og fornuften på den anden. Følelserne for manden forsvinder jo ikke som ved et trylleslag. Men alligevel gør alt inden i én oprør, når det første overgreb har fundet sted. Fornuften skriger til os, at vi skal forlade ham - nu.

Det gjorde jeg selv, idet chokket over overgrebet var så voldsomt,

at det var mig fysisk umuligt at gense ham. Jeg var ligeså psykisk nedbrudt som andre i min situation. Alligevel var der en insisterende stemme indeni mig, der sagde: Tag ansvaret, træf valget: Flygt fra ham! Bare væk!

Det var forfærdelig svært, for "jeg elskede ham jo" - hvilken indbildning!

Jeg tror, at alle voldsramte kvinder inderst inde ved, at det er det valg, de skal træffe. På deres egne og ikke mindst på deres børns vegne. Det er uhyre skadeligt for børn at vokse op i et voldeligt forhold. Man må aldrig tro, at det er til børnenes bedste at bevare familien for enhver pris. Børn er fintmærkende - de går i stykker, hvis de oplever, at far slår mor.

Så kvinde: Tag ansvaret, træf valget. Det er et valg af eksistentielle dimensioner, et valg for livet og et ja til livet. Du fortjener en vidunderlig mand, og der er også en til dig. Dine børn fortjener ligeledes en opvækst i tryk og tillid.

Det er en supertanker, der skal vendes, men samtidig vinder du en ny identitet. Du er ikke længere et offer tyngt af mindreværd og angst, men har valgt dig selv - som en stolt, stærk og fri kvinde.

Hvorfor slå den man elsker

Af Jane Deleuran, journalist

I Danmark er vi ikke fortrolige med tanken, at vi kan hjælpe den voldsramte familie ved at behandle manden og hjælpe ham ud af sin voldelige adfærd. Vi er vant til at hjælpe kvinden og eventuelle børn væk fra den voldelige mand. Ofte med det resultat at familien gang på gang ender i samme uheldige voldsmønster, som kvinden og børnene gang på gang flygter fra. I 2002 kom vold i familien imidlertid på den politiske dagsorden. Siden da har voldelige mænd haft tilbuddet Dialog mod vold, hvor de får hjælp efter en særligt udviklet behandlingsmetode. Den, og foreløbigt to års resultater og erfaringer, skriver psykolog Per I. Hensen og projektleder pædagog Helle Øbo Petersen om i bogen "Dialog mod vold". En interessant – og uhyre tankevækkende – bog.

Pirker til vanetanker

Måske er "Dialog mod vold" overordnet stærkest, fordi den pirker til indgroede vanetanker og holdninger.

På intet tidspunkt forfalder forfatterne til medlidenhed med de mænd, som de beskriver. Bogen oplyser nøgternt sin læser med faglige forklaringer om voldelige mænds problemer. Man forstår, at det nytter lige så lidt at tro, at han bare kan lade være med at slå, som det nytter at tro, at hun bare kan gå, første gang han slår.

Forfatterne deler bogen i seks individuelle kapitler, og det giver læseren et fint overblik, at hvert kapitel står kort refereret i læsevejledningen. Bogen er mættet med informationer og statistikker, forfatterne er ambitiøse på vegne af bogens kun 160 sider.

Kan smage syrligt

Kapitlerne to og fire handler om de kognitive behandlingsmetoder og modeller, som Dialog mod vold, DMV, har udviklet og arbejder ud fra.

At beskrive metoderne her bliver for omfattende, men læs dem selv. Bliver konceptet - hjælp manden - tungt at fordøje, fungerer de to kapitler som en helle, hvor læseren har mulighed for at få bedre forstand på sig selv. Og på sit eventuelle arbejde med voldsramte kvinder og børn.

Bogen kan smage syrligt, for enhver der har mødt en forslået og uheldig kvinde.

Han tager ansvaret

Udgangspunktet for DMVs behandling er at gøre manden forståeligt, at vold er en uacceptabel adfærd, som han er 100 procent ansvarlig for. At han kan vælge at stoppe partnervolden og lære at løse konflikter uden vold.

Behandlingen tager et år og er inddelt i fire tidsfaser.

Første fase varer en måned og består af individuelle samtaler.

Anden fase er gruppeforløb, som tager et halvt år. Tredje fase på tre måneder er igen individuelle samtaler. I fjerde fases to måneder sluses manden ud med tilbud om individuelle samtaler efter behov. At ændre sig selv er svært og tager tid.

Et tabuiseret spørgsmål

Men ingenting hjælper det, at manden kommer hjem med sin nyehvervede indsigt og måde at løse konflikter på, hvis kommunikationen imellem ham og hans partner fortsætter konfliktfyldt som før.

Partnervold er et familieproblem, derfor skal også kvinden og børnene have hjælp. Både af hensyn til dem selv og for at forstå deres "nye" mand og far. DMV behandler for tiden 50 kvinder, som ikke har andre steder at søge hjælp, og henviser børnene til Mødrehjælpen efter behov.

At læse bogen "Dialog mod vold" sparker tankerne fremad og svarer på, hvorfor mænd ikke selv har forklaringen på vores tabuiserede store spørgsmål:

Hvorfor slå den man elsker.

"Dialog mod vold"

Forfattere Per I. Hensen og Helle Øbo Petersen

System Academic, 2004

Sider 160 – kroner 200

“I lyst og vold”

Af Birthe Andersen,
DK - Kolding Kreds

"I lyst og vold - om unge og voldtægt" handler primært om de voldtægter, der sker ubemærket af offentligheden, fordi de aldrig anmeldes.

Det vil sige de mange voldtægter, der sker hver uge, og som man aldrig hører om i pressen, fordi de ikke er spektakulære nok, og fordi de ikke bliver anmeldt.

Det er nemlig ikke let at anmelde en voldtægt, når man kender gerningsmanden i forvejen - det gør langt de fleste voldtægtsofre.

I bogen fortæller en række unge kvinder deres historie. De handler

alle om såkaldte "kontaktvoldtægter". Voldtægter hvor offeret kender voldtægtsmanden mere eller mindre i forvejen og derfor gør sig mange tanker om, hvorvidt hun selv bærer en del af skylden for det skete.

Bogen fortæller, hvordan man kan komme videre efter en voldtægt, om reaktioner fra forældre, kæresten, venner og klassekammerater og om, hvorfor drenge begår voldtægt. Der er interview med en voldtægtsmand og en partner til et voldtægtsoffer.

Bogen handler også om gråzonen

mellem lyst og vold. Om at kende sine egne og andres grænser. Og om at passe bedre på sig selv.

Det er en bog, der vil vække til eftertanke hos både unge og voksne af begge køn.

Læs bogen og bedøm selv.

"I lyst og vold
- om unge og voldtægt"
Forfatter Tine Bryld m.fl.
Gyldendal, 2004
160 sider - kroner 229

Unge reklamefolk oplyser om prostitution

Emnet for årets udgave af Guldspiren er en debat-skabende annonce om prostitution.

Hvert år i januar afholder Creative Circle konkurrencen Guldspiren. Som tidligere er opgaven en annonce, der har karakter af holdningsbearbejdning eller fundraising. Som opdragsgiver har Creative Circle i år valgt Kvindeligt Selskab, der ønsker at få sat fokus på det uklare lovgrundlag for prostitution i Danmark.

Kvindeligt Selskabs forkvinde Hanne Bille glæder sig meget til at se de unges kreative bud på netop dette emne, der åbenbart er så kontroversielt, at end ikke Folketinget har taget stilling til det.

I Danmark svæver prostitution i en juridisk gråzone. På den ene side er det lovligt, men på den anden side er det ikke anerkendt som et erhverv med de arbejdstagerrettigheder, det indebærer.

Kvindeligt Selskab håber, at Guldspiren kan være med til at skabe debat og skubbe til en klarere lovgivning.

Afsløringen af årets guldspirevindere finder sted lørdag 12. marts ved den store Guldspirefest, der traditionelt samler hele reklamebranchen.

Flere oplysninger på Creative Circles hjemmeside www.creativecircle.dk

Årskonference, Foreningen for kønsforskning

"Vold og identitet i en globaliseret verden"

Dato: Lørdag den 16. april 2005

Tid: Klokken 10.00

Sted: Aalborg Universitet

Keynote-speakers:

Gunhild Agger (AAU): Kønnen i Matador og Krøniken
Kathleen B. Jones (San Diego State University): Reflections on Violence and Gender in an Era of Globalization: A Philosophical Journey with Hanna Arendt
Generalforsamlingen foregår
fredag den 15. april fra klokken 19.00-21.00.
Mødetidspunkt og sandwich klokken 18.30

I forlængelse af generalforsamlingen er der 15. april "social gettogether" på Studenterhuset i Aalborg for dem, der ankommer fredag

Tilmeldingsfrist: 15. marts

www.koensforskning.dk

Livshistorier fra kvindernes verden

*Af Agnes Østvand,
kasserer og styrelsesmedlem i DK*

Så udkom bogen, som Kvinden&Samfundet annoncerede i sidste nummer.

Tretten historier, hver især gripende, hvad enten det drejer sig om 45-årige dommer Juana Mendez fra Nicaragua eller 22-årige gadesælger Lan Duong Thi Pong fra Vietnam. Alle historierne er forskellige og alligevel gennemsyret af noget genkendeligt - kvinders vilkår - kendte problematikker, det er graden, der gør forskellen.

Følelsernes fællesskab

Man er ikke i tvivl om, at Hanne-Vibeke er kommet tæt ind på livet af kvinderne, er næsten blevet veninde med nogen af dem, i hvert fald dus og på fornavn.

Det, at Hanne-Vibeke ind imellem går meget tæt på, gør bogen særlig læseværdig. Det er ikke bare en opremsning af begivenheder, det handler om mennesker som dig og mig, om deres følelser, deres tanker og deres angst. Da hun spørger en flok unge fra Nicaragua "om hvordan voldtægt, seksuelle overgreb mod mindreårige og incest egentlig kan foregå i det skjulte, når folk lever så tæt, som de gør her" skræbes der med fødder og veksles blikke, og til sidst svarer en ung mand:

"Jamen alle ved det da også. Alle dækker bare over det".

Særligt stærke sætninger fra teksten er fremhævet med større skrift og trykt i en kontrastfarve. For eksempel når 18-årige Gema fra Managua fortæller:

"Jeg er bange for at blive voldtaget hver eneste gang, jeg går uden for en dør".

Eller 28-årige Tatiana fra Moskva siger: "Manden har magten, men han går alligevel til bunds. Og kvinderne er så undertrykte, at de bare må koncentrere sig om at overleve".

Eller Winnie 44 år og parlamentarik fra Uganda:

"Problemet er, at kvinder er lige så hjernevaskede som mænd. De vokser op i den samme kultur og tager de samme patriarkalske normer og værdier til sig".

Krydrede vendinger

Bogen er en brugsbog og/eller en studiebog spækket med viden og oplysninger.

Den er opdelt i fem afsnit, som relaterer sig til henholdsvis Vietnam, Nicaragua, Uganda, Rusland og Egypten.

Hvert afsnit indledes med en række statistiske oplysninger,

dels generelle om landet, men især tal om kvinder og børn, tal om dødelighed, om skolegang og hiv/aids. Og på sidste side er en oversigt, hvor disse tal sammenlignes med de tilsvarende tal for Danmark.

Hvert interview begynder med lidt stemningsskabende oplysninger om det sted, Hanne-Vibeke nu er nået til, krydret med hendes spøjse vendinger.

Irriterende sengelæsning

Der er ikke mange faktaoplysninger i selve teksten, de er trukket ud og trykt på langs i marginen og holdt i svagt rødt, så de ikke forstyrrer læsningen. Til gengæld bliver man da rigtig vred, når man giver sig til at læse dem

Layoutet er lidt irriterende, bogen er stor i format, den egner sig i hvert fald ikke til sengelæsning, og er alt for løs og bøjelig.

Men det skyldes måske, at der skal være plads til alle de smukke og varme billeder, den er fyldt med.

"Da jeg blev vred"

Forfatter Hanne-Vibeke Holst

Gyldendal, 2004

260 sider - kroner 298

“Håndtasken, heksen og de blåøjede blondiner”

Af Sine Borup, cand.mag.litt.

Journalisten Ulrikke Moustgaard har skrevet en lille bog om danske kvindelige politikere ifølge pressen og dem selv, der er et dokumentarisk værk om kvinderne i toppen af det politiske Danmark. Bogen er inddelt i to dele. Første del beskriver kvindernes egen opfattelse af at være kvindelig MF'er i partigruppen, i Folketinget, i medierne og offentligheden. Anden del omhandler pressens behandling af kvinderne.

Vulgærbilleder

Her beskriver Moustgaard pressens brug af vulgærbilleder og iscenesættelsen af kønnet i pressen.

Det er tydeligt, hvordan medierne skildrer kvinderne ud fra en traditionel optik, der inddeler kvinder i kategorier som: Heksen, blondinen, Askepot, kronprinsessen etc. Det er en stigmatisering af kvinderne, hvor de fastholdes i roller, som de både kan spille på, men som også kan koste kvinderne deres image og deres karriere.

Moustgaards beskrivelser, dels af kvindernes egne forestillinger om deres arbejdsmiljø og dels af mediernes skildring af kvinderne og deres forhold til disse fremstillinger, er i sig selv meget interessante.

Og hendes beskrivelse af mediernes rolle i forhold til den politiske magt er særdeles interessante. Den kvindelige maskerade bliver tydelig, på godt og ondt.

Men ligeså paradoksalt som vi oplever denne iscenesættelse af kønnet, ligeså paradoksalt ender bogen med at være.

Efter at have gennemgået mediernes stereotypiseringer afslutter Moustgaard bogen med et citat af den norske redaktør Are Kalvø fra NRK (Norsk Rikskringkasting): "Det er ikke pænt at kritisere journalister og redaktører. Og det er jo ikke journalisterne, der har lavet samfundet. De omtaler det bare.. fordi disse spørgsmål (journalisternes) afspejler holdninger som desværre stadig findes i vort samfund. MEN DE BRYDER SIG IKKE OM DET. De gør det fordi de skal".

Meningsdannere

Da Moustgaard ikke kommenterer citatet, må det være udtryk for hendes egen opfattelse af journalisters forhold til samfundet og deres beskrivelser af det.

Hun postulerer hermed, at beskrivelser er objektive, og dermed at journalister ikke er meningsdannere.

Journalister kan i sagens natur aldrig være objektive. De beskriver, og beskrivelsens værdi har indflydelse på det samfund, de beskriver. Modtageren betragter samfundet ud fra samme synsvinkel som journalisten. Modtageren kan forholde sig kritisk til denne vinkel, men journalistens beskrivelse vil altid indeholde en holdning, til det der beskrives. Journalisternes position som me-

ningsdannere betragter Moustgaard tidligere i bogen som værdifuld: "Eksemplet viser med al tydelighed, hvordan journalisters måde at skildre virkeligheden på ikke bare påvirker vores opfattelse af verdens tilstand, men at historierne indgår i en fødekæde og bliver til nye historier imellem os." (s. 149).

Det er en ærgerlig pointe på en bog, der ellers er en udmærket indføring i kvinderne i dansk politik og i mediernes behandling af disse.

Pointen?

Men Moustgaards analyser af forholdene og kvindernes paradoksale situation er for svage.

Mange af pointerne virker indlysende, og læseren sidder tilbage med en fornemmelse af aldrig rigtig at komme bagved problemerne.

At det i høj grad for såvel kvinderne som medierne handler om iscenesættelse og maskerade er vel ikke en pointe. Hvorfor det er sådan, får vi aldrig svaret på. "Håndtasken, heksen og de blåøjede blondiner" er ligeså paradoksal, som de mekanismer Moustgaard beskriver, og klogere bliver vi heller ikke denne gang.

“Håndtasken, heksen og de blåøjede blondiner”

Forfatter Ulrikke Moustgaard
Roskilde Universitetsforlag, 2004
172 sider – kroner 180

Kvindekampen fortsætter

Af Ingerlise Andersen,
cand.psych. og forkvinde for
Joan-Søstrene, Århus

Feministen og venstrefløjsaktivisten Bente Hansen er i de forløbne godt 35 år blevet et kendt ansigt og en ofte hørt stemme i såvel de luftbårne som i de skrevne medier i Danmark. I sin erindringsbog fra kvindebevægelsen portrætterer hun en intens og bevæget epoke og understreger nødvendigheden af en fortsat specifik opmærksomhed på kvinddekønnets livsbetingelser og de undertrykkelsesmekanismer, der danner rammen herfor – verden over.

Bente Hansen voksede op i Vestjylland i en kvindefamilie.

"Det stod fra starten klart for mig, at otte døtre var en uheldig mangel på drenge," skriver hun.

Den kvindepolitiske tradition

Mens hun studerede litteraturvidenskab i København i starten af tresserne og kom ind i politisk og journalistisk arbejde, stiftede hun bekendtskab med følgende tre hovedlinjer i den kvindepolitiske tradition: kvindesagen, den faglige kamp og den mere filosofiske kvindekamp.

Kvindesagen, som Dansk Kvinde-samfund fra 1881 blev fortaler for, krævede ligestilling på arbejdsmarkedet og i uddannelsen, indflydelse på eget og offentligt liv og modstand mod vold og seksualudnyttelse.

Den faglige kamp, der også startede for omkring 130 år siden, da kvinderne i industrien organiserede sig, havde som sine mærkesager løn- og arbejdsforhold, ret til organisering, ret til social sikkerhed, kamp mod sygdom og underernæring og ret til indflydelse på eget liv - især i forhold til prævention, ægteskab og børn.

Den filosofiske kvindekamps hovedtanke går ud på at sætte den kvindelige identitet ind som en egen-identitet, ikke som en identitet, der bliver defineret af Køn Nummer Et, mandens.

I sin bog "Det Andet Køn" fra 1949 plæderede Simone de Beauvoir for kvindens ret til at definere sig selv.

Noget, der netop blev et hovedemne i den ny kvindebevægelse.

Rødstrømperne springer ud

I foråret 1970 markerede en række fantasifulde aktioner i København fødslen på den kønsbevidste protestbevægelse, der fulgte i kølvandet af ungdomsoprøret.

Bevægelsen havde sit udspring i U.S.A. og bredte sig hurtigt til hele den vestlige verden.

I Danmark fik den navnet Rødstrømperne og havde sin storhedstid indtil midten af firserne. Både ordet rødstrømpe og ordet feminist synes efterfølgende at

have fået en odiøs klang, selv om de blot angiver, at der er tale om en person, der er forkæmper for ligestilling.

Livsglæden bobler over

Bente Hansen giver en veloplagt og medslæbende beskrivelse af såvel sin egen som medsøstrenes bestræbelser på at finde sig selv og hinanden.

Og på kvindernes forsøg på at fungere på god demokratisk og solidarisk vis med kønsfællerne i forskellige basis- og aktionsgrupper, på fælles- og stormøder, på seminarer og på skandinaviske møder samt på nogle af de kvindeø-lejre, der stadig hvert år afholdes på Femø.

Beretningerne er illustrerede med mange billeder, der giver et godt indtryk af aktivitetsniveauet, fint fanger den begejstrede stemning og opfindsomheden samt ikke mindst livsglæden, der nærmest boblede over i de år.

Det er spændende læsning både for veteranerne fra den gang, men også for yngre kvinder og mænd. Man behøver ikke at være feminist for at læse bogen.

Bente Hansen holder en både velafbalanceret og nuanceret tone - også i forhold til mænd, til bøsser og lesbiske samt til personer af anden politisk observans end hun selv, men måske mest bemærkel-

*Fordi kvinder altid viser bare bryster, viste kvinder på Femø bare bagdele.
Foto: Leni Strandberg fra bogen "En køn historie".*

sesværdigt også i forhold til intrigerende mandlige arbejdskolleger.

Det ville være ukorrekt at beskyldte hende for selviscenesættelse, selv om der er tale om en erindringsbog.

Gennem det indblik, man får i hendes private sfære, fremstår hun først og fremmest som en moden, usnobbet, engageret og visionær kvinde.

Barnevognsmodellen er aktuel

En helt anden grund til at læse bogen er, at den refererer den såkaldte barnevognsmodel, der desværre fortsat er yderst aktuel.

Kort fortalt går den ud på, at halvdelen af lagkagen, der udgør alt udført arbejde, består af det ulønnede reproduktionsarbejde, mens en kvart udgøres af kvindernes –

ofte lavtlønnede – produktionsarbejde, og den sidste fjerdedel udgøres så af mændenes produktionsarbejde.

Af tal, indsamlet af den internationale arbejdsorganisation, ILO, som er knyttet til FN, fremgår det ifølge bogen, at "hvis man talte alle arbejdstimer i verden, også de ulønnede, så var 75 procent kvindearbejdstimer. Til gengæld var ti procent af alle lønninger kvindeløn, og når man så på formuefordelingen, så var det kun een procent af al fast ejendom og formue, der var kvindeejendom." Således er verdens fattigdomsproblem overvejende et kvindeproblem, og endvidere er 75 procent af verdens børn kvindernes økonomiske ansvar.

Stadig langt igen

Desværre afstår FN i år fra at

afholde en global kvindekongres, hvilket ellers har været kutyme hvert femte år siden 1975.

På en lang række områder er det stadig tvingende nødvendigt, at forbedre pigers og kvinders vilkår verden over, og selv om kvinderne i det danske samfund har opnået mange forbedringer de sidste 35 år, er der stadig langt igen.

Den britiske feminist og psykolog Anne Dickson anbefaler i sin nye bog "Mildhedens magt" følgende litteratur: Alle blade og aviser i alle lande.

Bente Hansens erindringsbog ville være et godt sted at starte.

"En køn historie – erindringer fra kvindebevægelsen"

Forfatter Bente Hansen
Lindhardt og Ringhof, 2004
325 sider – kroner 295

B

Modtager
Adresse
Postnr. og by

LEDER

Vi skal til valg den 8. februar og få minutter efter valgets udskrivelse følg valglofterne i luften.

Nu er jeg ikke opstillet til Folketinget, derfor vil jeg ikke komme med løfter – derimod vil jeg komme med mine bud på, hvilke emner der burde have en plads i valgkampen.

Velfærd:

For mig hænger tryghed sammen med velfærd. Dette gælder, når der i vores liv kommer situationer, som vi ikke har styr på. Specielt vil jeg ønske, at tryghed omkring børn og ældre bliver et valgetema.

Børnene skal tilbydes gode institutioner, hvor forældrene har tillid til, at børnene har et godt børneliv. Der er en lang række faktorer – ud over prisen for en institutionsplads – der har betydning, f.eks. tilstrækkeligt personale, plads, rengøring.

Der er en stor gruppe ældre, hvor tryghed i hverdagen er et langt større behov end friheden til selv at kunne vælge leverandør af rengøring eller middagsmad. Utryghed omkring de daglige fornødenheder medfører ofte at svage ældre får mange bekymringer, som kun forværrer deres livskvalitet. De mange ledige hænder kunne være til stor glæde for denne gruppe – der mangler hænder og hjerter.

Folkeskolen:

Selvfulgelig skal Danmarks børn og unges læse- og regnefærdigheder ikke ligge og rode i bunden af statistikkerne. Tests synes at være mange politikeres løsning på børnenes problemer. Der skal sandsynligvis være flere tests, så læreren ved, hvor der skal sættes ind overfor den enkelte elev. Men tests løser ikke problemet, der skal penge til – selvfulgelig til efteruddannelse, men også til udstyr, vedligeholdelse og ombygning.

Jeg ser meget gerne, at vi bibeholder "den rummelige folkeskole", men det kræver ressourcer, hvis både de svage og de stærke børn skal blive bedre både bogligt og socialt. Selv om vi i Danmark har svært at forlige os med tanken, så er der mange forældre, der ikke er i stand til at yde deres børn lektiehjælp, derfor skal der etableres ordninger, hvor børn kan lave lektier i trygge og hyggelige omgivelser.

Jeg ville også ønske, at vi fik en seriøs valgdebat om de truede børn og unge – det er som om emnet kun kommer

til debat, når der sker forfærdelige ting som mord og voldtægt. En investering i disse børn og unge, vil spare samfundet for mange udgifter i fremtiden.

Integration:

Vi skal hjælpe danskere med anden etnisk baggrund til at føle sig som ligeværdige danskere.

Vi har så meget brug for, at vi får arbejdsløsheden ned i denne gruppe, men det kræver, at vi ansætter dem. Deres tilknytning til arbejdsmarkedet er en betingelse for, at vi kan opretholde den velfærd, vi gerne vil have.

Piger og kvinders ret til beslutninger om egen krop skal vi turde diskutere med de etniske grupper, vi skal også diskutere demokrati og gældende love og konventioner.

Vi skal finde muligheder for at voksne, der er funktionelle analfabeter får mulighed for at tilegne sig den mest basale viden, i modsat fald vil familierne fortsat få information, nyheder, børneudsendelser og underholdning fra en tv-station fra hjemlandet.

Barselsfond:

Jeg opfordrer til at emnet "Central barselsfond til alle" bringes til debat ved alle valgmøder. Lighed omkring barsel vil kunne give kvinder på arbejdsmarkedet et gevaldigt spring frem – og opad. I øvrigt kan en ny og opdateret barselsfolder rekvireres på sekretariatet.

To andre emner, som jeg meget gerne vil have en politisk diskussion om er: Vold mod kvinder og prostitution og ikke mindst Strukturreformen.

Når du skal til valg, så husk
Dansk Kvindesamfunds gyldne ord:

**STEM PÅ EN KVINDE,
HVIS DEMOKRATIET SKAL VINDE.**

*Karen Hallberg
Landsforkvinde,
Dansk Kvindesamfund*